

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 4 Φεβρουαρίου 2011 (08.02)
(OR. en)**

6007/11

**Διοργανικός φάκελος:
2011/0023 (COD)**

**GENVAL 5
AVIATION 15
DATAPROTECT 6**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Της:	Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Με ημερομηνία:	3 Φεβρουαρίου 2011
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η πρόταση της Επιτροπής, η οποία διαβιβάσθηκε με επιστολή του κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντή στον κ. Pierre de BOISSIEU, Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

συνημμ.: COM(2011) 32 τελικό

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.2.2011
COM(2011) 32 τελικό

2011/0023 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών
(δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και
άλλων σοβαρών εγκλημάτων**

{SEC(2011) 132 τελικό}
{SEC(2011) 133 τελικό}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Κατά την τελευταία δεκαετία η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και άλλες περιοχές του κόσμου γνώρισαν αύξηση των σοβαρών και οργανωμένων μορφών εγκλήματος, όπως η εμπορία ανθρώπων¹ και ναρκωτικών². Σύμφωνα με τη συλλογή στατιστικών σχετικά με την εγκληματικότητα και την ποινική δικαιοσύνη (Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics), ο αριθμός των αξιοποιώνων πράξεων ανά 100 000 πληθυσμού στα κράτη μέλη της ΕΕ κατά το 2007 ανήλθε περίπου σε 14 000 (εξαιρουμένης της Ιταλίας και της Πορτογαλίας για τις οποίες δεν υπήρχαν δεδομένα), αριθμός ο οποίος κυμάνθηκε μεταξύ 14 465 αξιοποιώνων πράξεων στη Σουηδία και 958 στην Κύπρο. Η αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα της ΕΕ της Ευρωπόλ για το 2009 (OCTA 2009), καταδεικνύει ότι ως επί το πλείστον το οργανωμένο έγκλημα συνεπάγεται διεθνείς μετακινήσεις και ειδικότερα στοχεύει στην εμπορία ανθρώπων, ναρκωτικών και άλλων παράνομων εμπορευμάτων με προορισμό την Ένωση.

Ταυτόχρονα, οι τρομοκράτες και οι τρομοκρατικές οργανώσεις είναι εγκατεστημένοι τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες το 2001, η αποτυχημένη τρομοκρατική επίθεση του Αυγούστου του 2006 με στόχο την ανατίναξη πολλών αεροσκαφών κατά τη διάρκεια της πτήσης τους από το Ηνωμένο Βασίλειο προς τις Ηνωμένες Πολιτείες και η απόπειρα τρομοκρατικής επίθεσης κατά τη διάρκεια πτήσης από το Άμστερνταμ προς το Ντιτρόιτ το Δεκέμβριο του 2009 απέδειξαν την ικανότητα των τρομοκρατών να εξαπολύουν επιθέσεις, με στόχο διεθνείς πτήσεις, σε οποιαδήποτε χώρα. Ενώ η τρομοκρατία μειώθηκε στην ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2009, σύμφωνα με την έκθεση του 2010 της Ευρωπόλ για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην ΕΕ, η απειλή της τρομοκρατίας παραμένει πραγματική και σοβαρή. Δεδομένου ότι οι περισσότερες τρομοκρατικές δραστηριότητες έχουν διεθνικό χαρακτήρα και συνεπάγονται διεθνείς μετακινήσεις³, μεταξύ άλλων σε στρατόπεδα εκπαίδευσης εκτός της ΕΕ, απαιτείται αυξημένη συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου.

Τα τρομοκρατικά και άλλα σοβαρά εγκλήματα προκαλούν σοβαρές βλάβες στα θύματα, συνεπάγονται μεγάλης κλίμακας οικονομική ζημία και υπονομεύουν την έννοια της ασφάλειας χωρίς την οποία τα πρόσωπα δεν μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά την ελευθερία τους και τα ατομικά δικαιώματά τους.

Μία μελέτη που δημοσιεύθηκε το 2009⁴ για τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας υπολόγιζε το κόστος της καταναγκαστικής εργασίας λόγω της απώλειας μισθών των εργαζομένων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων κατά το 2007 στις βιομηχανοποιημένες οικονομίες σε 2 508 368 218 δολάρια και το συνολικό ποσό παγκοσμίως σε 19 598 020 343 δολάρια.

¹ Ευρωπόλ, Αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα 2009.

² Eurostat 36/2009.

³ Ευρωπόλ, Έκθεση του 2010 για την τρομοκρατική δραστηριότητα στην ΕΕ: Κατάσταση και Τάσεις.

⁴ Measuring the costs of coercion to workers in forced labour-Alexandra Vinogradova, Michaelle De Cock, Patrick Belser.

Η ετήσια έκθεση του 2010 για την κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΙΝΤ) αναφέρεται στο συνολικό χαρακτήρα του προβλήματος των ναρκωτικών και στην αυξανόμενη και σοβαρή ζημία που αυτό προκαλεί. Υπονομεύοντας την κοινωνική ανάπτυξη και υποθάλποντας τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα, το πρόβλημα αυτό αντιπροσωπεύει πραγματική απειλή για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάθε έτος χάνονται περίπου χίλιες ζωές στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω θανάτων οφειλόμενων στην κοκαΐνη. Ο αριθμός των χρηστών οπιούχων στην Ευρώπη σύμφωνα με συντηρητικούς υπολογισμούς ανέρχεται σε 1,35 εκατομμύρια. Όσον αφορά τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις των ναρκωτικών, κατά το 2008, 22 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέφεραν συνολική δαπάνη σε σχέση με παράνομα ναρκωτικά ύψους 4,2 δισεκατ. EUR.

Μια άλλη μελέτη του Υπουργείου Εσωτερικών του ΗΒ,⁵ υπολόγισε τις δαπάνες που προκύπτουν στο πλαίσιο της πρόληψης του εγκλήματος, όπως αμυντικές δαπάνες, δαπάνες που αποτελούν συνέπεια του εγκλήματος, όπως οι σωματικές και συναισθηματικές επιπτώσεις για το θύμα και η αξία οποιασδήποτε κλαπείσας περιουσίας καθώς και οι δαπάνες που προκύπτουν ως απάντηση στο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης, σε ποσό ανερχόμενο σε 36 166 000 000 λίρες κατά το 2003.

Εν τω μεταξύ, τέσσερις από τους πέντε Ευρωπαίους επιθυμούν να δουν να αναλαμβάνεται ισχυρότερη δράση σε επίπεδο ΕΕ κατά του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας⁶.

Ως απάντηση στην απειλή την οποία αντιπροσωπεύουν η τρομοκρατία και άλλες μορφές σοβαρού εγκλήματος καθώς και η κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με την σύμβαση του Σένγκεν, η ΕΕ θέσπισε μέτρα για την συλλογή και την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου και άλλων αρχών. Παρά το γεγονός ότι τα συγκεκριμένα μέτρα αποδείχθηκαν χρήσιμα, αυτά τείνουν να επικεντρωθούν σε δεδομένα που αφορούν πρόσωπα που είναι ήδη ύποπτα, δηλαδή πρόσωπα που είναι «γνωστά» στις αρχές επιβολής του νόμου. Το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS)⁷, το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν δεύτερη γενιάς (SIS II)⁸, το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS)⁹ και το προβλεπόμενο σύστημα εισόδου/εξόδου αποτελούν παραδείγματα μέτρων αυτού του είδους.

Η Επιτροπή, στην «Επισκόπηση της διαχείρισης των πληροφοριών στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης»¹⁰, προέβη σε ανάλυση αυτών των μέτρων και επεσήμανε την ανάγκη αυξημένης συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου σε σχέση με τους επιβάτες των διεθνών πτήσεων με προορισμό και προέλευση τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της πιο συστηματικής χρήσης των δεδομένων (PNR) αυτών των επιβατών για σκοπούς επιβολής του νόμου. Το «πρόγραμμα της Στοκχόλμης — Μία ανοιχτή

⁵ The economic and social costs of crime against individuals and households 2003/04.

⁶ Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 71, σ.149 του παραρτήματος.

⁷ Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (ΕΕ L 239 της 22.09.2000, σ. 19).

⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, Απόφαση 2007/533/ΔΕΥ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1986/2006.

⁹ Απόφαση 2004/512/ΕΚ του Συμβουλίου, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2008, απόφαση 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Βλ. επίσης τη δήλωση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 25.3.2004.

¹⁰ COM(2010) 385.

και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες»¹¹ καλεί επίσης την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για τη χρήση των δεδομένων PNR για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

Τα δεδομένα PNR είναι μη επαληθευμένα στοιχεία που παρέχουν οι επιβάτες, τα οποία συλλέγονται και φυλάσσονται στα συστήματα κράτησης και ελέγχου των αναχωρήσεων των αερομεταφορέων για δικούς τους εμπορικούς σκοπούς. Περιλαμβάνουν διάφορα είδη πληροφοριών όπως την ημερομηνία ταξιδιού, το δρομολόγιο, τα στοιχεία εισιτηρίου, τα στοιχεία επικοινωνίας, τον ταξιδιωτικό πράκτορα στον οποίο έγινε η κράτηση της πτήσης, τα χρησιμοποιηθέντα μέσα πληρωμής, τον αριθμό θέσης και πληροφορίες σχετικά με τις αποσκευές.

Οι αρχές επιβολής του νόμου μπορούν να χρησιμοποιούν τα δεδομένα PNR με διάφορους τρόπους:

αναδρομικά: χρήση σε έρευνες, δίωξεις, εξάρθρωση κυκλωμάτων μετά τη διάπραξη εγκλήματος. Για να δοθεί η δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου να ανατρέξουν αρκετά μακριά στο παρελθόν, απαιτείται εύλογη περίοδος διατήρησης των δεδομένων από τις αρχές επιβολής του νόμου.

σε πραγματικό χρόνο: χρήση πριν από την άφιξη ή την αναχώρηση επιβατών για την πρόληψη εγκλήματος, την έρευνα ή σύλληψη προσώπων πριν από τη διάπραξη εγκλήματος ή λόγω του ότι έχει διαπραχθεί ή διαπράττεται έγκλημα. Σε τέτοιες περιπτώσεις τα δεδομένα PNR είναι απαραίτητα για να μπορούν να γίνουν συγκρίσεις αφενός σε σχέση με προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης προκειμένου να ταυτοποιηθούν προηγουμένως «άγνωστοι» ύποπτοι και αφετέρου σε σχέση με διάφορες βάσεις δεδομένων αναζητούμενων προσώπων και αντικειμένων.

προληπτικά: χρήση των δεδομένων για σκοπούς ανάλυσης και για τη δημιουργία κριτηρίων αξιολόγησης, τα οποία μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση επιβατών πριν από την άφιξη και την αναχώρηση. Για να πραγματοποιηθεί μια τέτοια ανάλυση της σημασίας των δεδομένων για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων, είναι απαραίτητο να υπάρχει εύλογο διάστημα διατήρησης των δεδομένων από τις αρχές επιβολής του νόμου.

Η πιο συστηματική συλλογή, χρήση και διατήρηση δεδομένων PNR σε σχέση με διεθνείς πτήσεις, με την επιφύλαξη αυστηρών εγγυήσεων όσον αφορά την προστασία τους, θα ενίσχυε την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων και είναι, όπως εξηγείται κάτωθι, απαραίτητη προκειμένου να αντιμετωπισθούν απειλές ασφάλειας και να περιοριστεί η ζημία την οποία αυτές προκαλούν.

Η χρήση των δεδομένων PNR, εντούτοις, δεν ρυθμίζεται επί του παρόντος σε επίπεδο ΕΕ. Παρά το γεγονός ότι μόνο περιορισμένος αριθμός κρατών μελών έχουν θεσπίσει μέχρι σήμερα ένα σύστημα PNR, τα περισσότερα κράτη μέλη κάνουν χρήση των δεδομένων PNR, για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων κατά μη συστηματικό τρόπο ή σύμφωνα με γενικές εξουσίες που χορηγούνται στην αστυνομία ή άλλες αρχές. Εντός της ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει ήδη ένα σύστημα PNR, ενώ η Γαλλία, η Δανία, το Βέλγιο, η Σουηδία και οι Κάτω Χώρες είτε έχουν

¹¹ Έγγραφο του Συμβουλίου 17024/09 της 2.12.2009.

θέσει σε εφαρμογή σχετική νομοθεσία είτε δοκιμάζουν επί του παρόντος τη χρήση των δεδομένων PNR. Ορισμένα άλλα κράτη μέλη εξετάζουν την πιθανότητα δημιουργίας συστημάτων PNR. Αυτά τα εθνικά μέτρα διαφέρουν από πολλές απόψεις, όπως από την άποψη του σκοπού του συστήματος, της περιόδου διατήρησης των δεδομένων, της διάρθρωσης του συστήματος, του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής και των καλυπτόμενων τρόπων μεταφοράς. Είναι εξίσου πολύ πιθανό ότι μόλις θεσπιστεί το πλήρες ρυθμιστικό πλαίσιο για τη χρήση των δεδομένων PNR στα συγκεκριμένα κράτη μέλη θα υπάρχουν ανόμοιοι κανόνες όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και τα μέτρα που εξασφαλίζουν την ασφάλεια των διαβιβάσεων δεδομένων. Ως εκ τούτου θα μπορούσαν να δημιουργηθούν μέχρι και 27 σε μεγάλο βαθμό ανόμοια συστήματα. Αυτό θα κατέληγε σε άνισα επίπεδα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δια μέσου της ΕΕ, κενά ασφάλειας, αυξημένες δαπάνες και απουσία ασφάλειας δικαίου για τους αερομεταφορείς και τους επιβάτες.

Η πρόταση κατά συνέπεια αποσκοπεί στην εναρμόνιση των διατάξεων των κρατών μελών οι οποίες διέπουν τις υποχρεώσεις των αερομεταφορέων που εκτελούν πτήσεις μεταξύ τρίτης χώρας και της επικράτειας τουλάχιστον ενός κράτους μέλους να διαβιβάζουν δεδομένα PNR στις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Δεν αξιώνει από τους αερομεταφορείς να συλλέγουν οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία από τους επιβάτες ή να διατηρούν οποιαδήποτε δεδομένα ούτε από τους επιβάτες να χορηγούν άλλα συμπληρωματικά δεδομένα πέραν εκείνων που έχουν ήδη χορηγήσει στους αερομεταφορείς.

Είναι απαραίτητο να επιβληθούν στους αερομεταφορείς οι ακόλουθες νομικές υποχρεώσεις για τους κάτωθι λόγους:

Πρώτον, τα δεδομένα PNR παρέχουν τη δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου να εντοπίζουν πρόσωπα, τα οποία ήταν προηγουμένως «άγνωστα», δηλαδή πρόσωπα για τα οποία προηγουμένως δεν υπήρχαν υποψίες συμμετοχής σε τρομοκρατικά ή άλλα σοβαρά εγκλήματα, των οποίων όμως η ανάλυση δεδομένων υποδεικνύει ότι μπορεί να εμπλέκονται σε έγκλημα αυτού του είδους και οι οποίοι πρέπει ως εκ τούτου να υποβληθούν σε περαιτέρω εξέταση εκ μέρους των αρμοδίων αρχών. Η ταυτοποίηση αυτών των προσώπων βοηθά τις αρχές επιβολής του νόμου κατά την πρόληψη και την ανίχνευση σοβαρών εγκλημάτων συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών πράξεων. Για να επιτευχθεί αυτό, οι αρχές επιβολής του νόμου χρειάζεται να χρησιμοποιούν τα δεδομένα PNR τόσο σε πραγματικό χρόνο για να μπορούν να γίνουν συγκρίσεις με προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία προσδιορίζουν ποιοι προηγουμένως «άγνωστοι» χρειάζονται περαιτέρω εξέταση όσο και προληπτικά για σκοπούς ανάλυσης και δημιουργίας κριτηρίων αξιολόγησης.

Για παράδειγμα, η ανάλυση των δεδομένων PNR μπορεί να παρέχει ενδείξεις για τις πλέον συνήθεις οδούς διακίνησης προσώπων ή ναρκωτικών που μπορούν να αποτελέσουν μέρος των κριτηρίων αξιολόγησης. Εξετάζοντας τα δεδομένα PNR σε πραγματικό χρόνο σε σχέση με κριτήρια αυτού του είδους, παρέχεται η δυνατότητα πρόληψης και ανίχνευσης εγκλημάτων. Ένα συγκεκριμένο παράδειγμα που δόθηκε από ένα κράτος μέλος αποτελεί μια υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας η ανάλυση PNR αποκάλυψε ομάδα διακινητών ανθρώπων που πραγματοποιούσαν πάντα τα ίδια δρομολόγια. Αυτοί χρησιμοποιούσαν πλαστά έγγραφα στον έλεγχο εισιτηρίων για εσωτερική πτήση, ενώ χρησιμοποιούσαν γνήσια για τον ταυτόχρονο έλεγχο εισιτηρίων σε άλλη πτήση προς τρίτη χώρα. Μόλις βρίσκονταν στην αίθουσα αναμονής του αεροδρομίου επιβιβάζονταν στην εσωτερική πτήση. Χωρίς τα δεδομένα PNR θα ήταν αδύνατον να εξαρθρωθεί το συγκεκριμένο κύκλωμα εμπορίας ανθρώπων.

Η συνδυασμένη προληπτική και σε πραγματικό χρόνο χρήση των δεδομένων PNR παρέχει τοιούτοτρόπως τη δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου να αντιμετωπίζουν την απειλή τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων από μια άλλη οπτική πέραν αυτής που επιτρέπει η επεξεργασία άλλων κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: όπως εξηγείται κάτωθι, η δυνατότητα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαθέτουν οι αρχές επιβολής του νόμου μέσω ισχυόντων και προγραμματιζόμενων σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέτρων όπως η οδηγία για την υποχρέωση των μεταφορέων να κοινοποιούν τα στοιχεία των επιβατών,¹² το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) δεν παρέχουν τη δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου να ταυτοποιούν «άγνωστους» υπόπτους έτσι όπως επιτρέπει η ανάλυση των δεδομένων PNR.

Δεύτερον, τα δεδομένα PNR βοηθούν τις αρχές επιβολής του νόμου, κατά την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη σοβαρών εγκλημάτων και τρομοκρατικών πράξεων μετά την διάπραξη εγκλήματος. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, οι αρχές επιβολής του νόμου χρειάζεται να χρησιμοποιούν τα δεδομένα PNR σε πραγματικό χρόνο για να πραγματοποιούν έρευνες σε πολλές βάσεις δεδομένων αναζητούμενων «γνωστών» προσώπων και αντικειμένων. Υπάρχει επίσης ανάγκη να χρησιμοποιούνται τα δεδομένα PNR αναδρομικά για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων και, κατά περίπτωση, την εξεύρεση συνεργατών και την εξάρθρωση εγκληματικών κυκλωμάτων.

Για παράδειγμα οι πληροφορίες της πιστωτικής κάρτας που αποτελούν μέρος των δεδομένων PNR μπορούν να επιτρέψουν στις αρχές επιβολής του νόμου να εντοπίσουν και να αποδείξουν τους δεσμούς μεταξύ συγκεκριμένου προσώπου και κάποιου γνωστού εγκληματία ή εγκληματικής οργάνωσης. Ένα παράδειγμα που παρέχεται από ένα κράτος μέλος αφορά την μεγάλης κλίμακας διακίνηση ανθρώπων και ναρκωτικών στην οποία εμπλέκεται ένα κράτος μέλος και τρίτες χώρες. Τα καρτέλ ναρκωτικών εισήγαγαν ναρκωτικά σε διάφορους προορισμούς στην Ευρώπη. Χρησιμοποιούσαν βαποράκια που κατάπιναν ναρκωτικά και ήταν και οι ίδιοι θύματα εμπορίας. Εντοπίστηκαν λόγω του ότι αγόρασαν το εισιτήριο με κλεμμένες πιστωτικές κάρτες βάσει των δεδομένων PNR. Αυτό οδήγησε σε συλλήψεις στο κράτος μέλος. Με βάση το συγκεκριμένο γεγονός, δημιουργήθηκε ένα κριτήριο αξιολόγησης το οποίο από μόνο του οδήγησε σε διάφορες συμπληρωματικές συλλήψεις σε άλλα κράτη μέλη και τρίτες χώρες.

Τέλος, η χρήση των δεδομένων PNR πριν από την άφιξη επιτρέπει στις αρχές επιβολής του νόμου να προβαίνουν σε αξιολόγηση και αυστηρότερο έλεγχο ασφάλειας μόνο για εκείνα τα πρόσωπα που φαίνεται να αποτελούν, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων αξιολόγησης και προηγούμενης εμπειρίας, απειλή για την ασφάλεια. Αυτό διευκολύνει το ταξίδι όλων των άλλων επιβατών και μειώνει για αυτούς τον κίνδυνο να υποβληθούν σε έλεγχο κατά την είσοδο στην ΕΕ βάσει αθέμιτων κριτηρίων όπως η ιθαγένεια ή το χρώμα που μπορεί εσφαλμένα να θεωρηθεί από τις αρχές επιβολής του νόμου, τις τελωνειακές αρχές και τους συνοριοφύλακες ότι συνιστούν απειλές για την ασφάλεια.

Τα προτεινόμενα μέτρα συνεπάγονται τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων PNR από τις αρχές επιβολής του νόμου και έχουν ως εκ τούτου επιπτώσεις στο δικαίωμα ιδιωτικής ζωής και προστασίας δεδομένων. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας, η πρόταση, όπως εξηγείται κάτωθι, περιορίζεται από άποψη πεδίου

¹² Οδηγία 2004/82/ΕΚ της 29^{ης} Αυγούστου 2004.

εφαρμογής και περιλαμβάνει αυστηρές διασφαλίσεις όσον αφορά την προστασία των δεδομένων.

Η ανάγκη χρησιμοποίησης των δεδομένων PNR με περιορισμένο τρόπο και τηρουμένων αυστηρών διασφαλίσεων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων υποστηρίζεται από σειρά πραγματικών στοιχείων, όπως καταδεικνύει η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση. Λόγω της απουσίας εναρμονισμένων διατάξεων για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων PNR σε επίπεδο ΕΕ, δεν υπάρχουν λεπτομερείς στατιστικές για το βαθμό στον οποίο τα δεδομένα αυτού του είδους βοηθούν στην πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Η ανάγκη χρησιμοποίησης δεδομένων PNR υποστηρίζεται εντούτοις από πληροφορίες που προέρχονται από τρίτες χώρες και από κράτη μέλη τα οποία κάνουν ήδη χρήση τέτοιων δεδομένων PNR για σκοπούς επιβολής του νόμου.

Η εμπειρία αυτών των χωρών αποδεικνύει ότι η χρήση των δεδομένων PNR έχει οδηγήσει σε σημαντική πρόοδο όσον αφορά την καταπολέμηση των ναρκωτικών, της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας και σε καλύτερη κατανόηση της σύνθεσης και της λειτουργίας τρομοκρατικών και άλλων εγκληματικών κυκλωμάτων. Όσον αφορά τα ναρκωτικά, τα κράτη μέλη προσδιόρισαν ότι ένας μεγάλος αριθμός κατασχέσεων που πραγματοποιήθηκαν οφείλεται στη χρήση δεδομένων PNR σε πραγματικό χρόνο και προληπτικά. Το Βέλγιο ανέφερε ότι το 95% όλων των κατασχέσεων ναρκωτικών κατά το 2009 έγινε αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο χάρη στην επεξεργασία δεδομένων PNR. Η Σουηδία ανέφερε ότι το 65-75% όλων των κατασχέσεων ναρκωτικών κατά το 2009 οφειλόταν αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στην επεξεργασία δεδομένων PNR. Αυτό αντιπροσώπευε 278,9 κιλά κοκαΐνης και συμπληρωματικές ποσότητες ηρωίνης και άλλων ναρκωτικών. Το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια μιας περιόδου 6 μηνών κατά το 2010, κατασχέθηκαν 212 κιλά κοκαΐνης και 20 κιλά ηρωίνης αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο χάρη στην επεξεργασία δεδομένων PNR.

• Γενικό πλαίσιο

Στις 6 Νοεμβρίου 2007 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για τη χρήση των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (δεδομένα PNR) με σκοπό την επιβολή του νόμου¹³ (στο εξής «η πρόταση του 2007»). Η συγκεκριμένη πρόταση απετέλεσε αντικείμενο εμπεριστατωμένων συζητήσεων στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας του Συμβουλίου και η σημειωθείσα κατά τις συζητήσεις πρόοδος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ιανουαρίου, Ιουλίου και Νοεμβρίου 2008. Οι συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας σχετικά με την πρόταση επέτρεψαν την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με το μεγαλύτερο μέρος των διατάξεων της¹⁴.

Μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) την 1^η Δεκεμβρίου 2009, η πρόταση της Επιτροπής, η οποία δεν είχε ακόμα εγκριθεί από το Συμβούλιο, κατέστη παρωχημένη. Η παρούσα πρόταση αντικαθιστά την πρόταση του 2007 και βασίζεται στις διατάξεις της ΣΛΕΕ. Λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι οποίες περιλαμβάνονται στο ψήφισμά του του Νοεμβρίου 2008¹⁵ και

¹³ COM(2007) 654.

¹⁴ Έγγραφο του Συμβουλίου 5618/2/09 REV 2, της 29.6.2009.

¹⁵ P6_TA (2008)0561.

αντικατοπτρίζει τις τελευταίες εξελίξεις κατά τις συζητήσεις που έγιναν στις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου το 2009. Λαμβάνει επίσης υπόψη τις γνωμοδοτήσεις του ευρωπαϊού επόπτη προστασίας δεδομένων¹⁶, της ομάδας προστασίας δεδομένων του άρθρου 29¹⁷ και του οργανισμού θεμελιωδών δικαιωμάτων¹⁸.

- **Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης**

Τα δεδομένα PNR είναι διαφορετικά και δεν πρέπει να συγχέονται με τις εκ των προτέρων πληροφορίες σχετικά με τους επιβάτες (Advance Passenger Information - (API). Τα δεδομένα API είναι οι βιογραφικές πληροφορίες που λαμβάνονται από την ταινία οπτικής ανάγνωσης του διαβατηρίου και περιέχουν το όνομα, τον τόπο γέννησης και την ιθαγένεια του προσώπου, τον αριθμό διαβατηρίου και την ημερομηνία λήξης. Αυτά είναι διαφορετικά και έχουν πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής από τα δεδομένα PNR.

Στην Ένωση, η χρήση των δεδομένων API ρυθμίζεται από την οδηγία API¹⁹. Η οδηγία προβλέπει ότι τα δεδομένα API τίθενται στη διάθεση των αρχών συνοριακών ελέγχων, μετά από αίτηση κάθε κράτους μέλους, για πτήσεις που εισέρχονται στην επικράτεια της ΕΕ με σκοπό τη βελτίωση των συνοριακών ελέγχων και την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Παρά το γεγονός ότι η χρήση τους για σκοπούς επιβολής του νόμου επιτρέπεται από την οδηγία, αυτό είναι εφικτό μόνον εφόσον πληρούνται ειδικά κριτήρια. Τοιουτοτρόπως, παρά το γεγονός ότι τα δεδομένα API χρησιμοποιούνται σε μερικές περιπτώσεις από τις αρχές επιβολής του νόμου για την ταυτοποίηση υπόπτων και αναζητούμενων, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο ως εργαλείο επαλήθευσης της ταυτότητας και διαχείρισης των συνόρων. Επιπλέον, τα δεδομένα API δεν παρέχουν τη δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου να προβαίνουν σε αξιολόγηση των επιβατών και ως εκ τούτου δεν διευκολύνουν την ανίχνευση εγκληματιών ή τρομοκρατών που ήταν μέχρι τώρα «άγνωστοι».

Το **σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS)** στοχεύει στη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής ασφάλειας, στο εσωτερικό του χώρου Σένγκεν. Το SIS είναι ένα κεντρικό σύστημα πληροφοριών που περιλαμβάνει ένα εθνικό τμήμα σε κάθε συμμετέχον κράτος και μία υπηρεσία τεχνικής υποστήριξης στη Γαλλία. Τα κράτη μέλη μπορούν να καταχωρούν τα πρόσωπα των οποίων ζητείται η σύλληψη με σκοπό την έκδοσή τους, υπηκόους τρίτων χωρών στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος, εξαφανισθέντες, μάρτυρες ή πρόσωπα των οποίων γίνεται δικαστική κλήτευση, πρόσωπα και οχήματα τα οποία υπόκεινται σε συμπληρωματικούς ελέγχους, οχήματα, έγγραφα και όπλα που έχουν απολεσθεί ή κλαπεί και ύποπτα χαρτονομίσματα.

Το **σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS)** επιδιώκει την αντιμετώπιση και των δύο προβλημάτων: σκοπός του είναι να βοηθήσει στην εφαρμογή μιας κοινής πολιτικής για τις θεωρήσεις διευκολύνοντας την εξέταση των αιτήσεων θεώρησης και τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα και συμβάλλοντας παράλληλα στην πρόληψη των απειλών κατά της εσωτερικής ασφάλειας των κρατών μελών. Αποτελεί κεντρικό σύστημα πληροφοριών, που περιλαμβάνει ένα εθνικό τμήμα σε κάθε συμμετέχον κράτος και μια υπηρεσία τεχνικής υποστήριξης στη Γαλλία. Το VIS θα χρησιμοποιεί ένα σύστημα βιομετρικής αντιστοιχίας για την εξασφάλιση αξιόπιστων αντιπαραβολών δακτυλικών αποτυπωμάτων, το οποίο θα

¹⁶ EE C 110 της 1.5.2008

¹⁷ Γνωμοδότηση αριθ. 145 της 5.12.2007

¹⁸ http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/FRA_opinion_PNR_en.pdf

¹⁹ Οδηγία 2004/82/EK της 29^{ης} Αυγούστου 2004.

χρησιμοποιείται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ για την εξακρίβωση της ταυτότητας των κατόχων θεωρήσεων. Θα περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τις αιτήσεις θεωρήσεων, φωτογραφίες, δακτυλικά αποτυπώματα, σχετικές αποφάσεις των αρμοδίων για τις θεωρήσεις αρχών και συνδέσμους μεταξύ των σχετικών αιτήσεων.

Ως εκ τούτου, παρόμοια με το σύστημα API, τα συστήματα SIS και VIS χρησιμοποιούνται κυρίως ως εργαλεία για την εξακρίβωση της ταυτότητας και της διαχείρισης των συνόρων και είναι επωφελή μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι γνωστή η ταυτότητα του υπόπτου. Αυτά τα μέσα δεν είναι χρήσιμα ούτε για τη διεξαγωγή αξιολόγησης προσώπων ούτε για την ανίχνευση «αγνώστων» εγκληματιών ή τρομοκρατών.

Συμφωνίες σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων PNR στο πλαίσιο της καταπολέμησης σοβαρών μορφών διεθνικού εγκλήματος και της τρομοκρατίας, οι οποίες περιορίζονται στις αερομεταφορές, έχουν υπογραφεί μεταξύ της ΕΕ και των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά και της Αυστραλίας. Οι συμφωνίες αυτές επιβάλλουν την υποχρέωση στους αερομεταφορείς οι οποίοι συλλέγουν δεδομένα PNR για δικούς τους εμπορικούς σκοπούς, να διαβιβάζουν τα συγκεκριμένα δεδομένα στις αρμόδιες αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά και της Αυστραλίας. Αυτές οι τρεις συμφωνίες πρέπει να τεθούν σε νέα διαπραγμάτευση κατά το 2011. Άλλες χώρες, κυρίως, η Νότιος Κορέα και η Ιαπωνία έχουν ζητήσει να διαπραγματευτούν συμφωνίες αυτού του είδους. Η Επιτροπή έχει περιγράψει τα κύρια στοιχεία μιας ευρωπαϊκής πολιτικής στο συγκεκριμένο τομέα στην ανακοίνωσή της της 21ης Σεπτεμβρίου 2010 με τον τίτλο «Γενική προσέγγιση για τις διαβιβάσεις δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα επιβατών (δεδομένα PNR) σε τρίτες χώρες»²⁰. Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με την πολιτική που ορίζεται στη συγκεκριμένη ανακοίνωση.

• Συνοχή με άλλες πολιτικές και στόχους της ΕΕ

Το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS)²¹, το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II)²², το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS)²³, και το προβλεπόμενο σύστημα εισόδου/εξόδου καθώς και το πρόγραμμα καταχωρημένων ταξιδιωτών είναι μέτρα της Ένωσης τα οποία αφορούν άμεσα δράσεις που πραγματοποιούνται στα σύνορα.

Παρά το γεγονός ότι τα δεδομένα PNR είναι δεδομένα επιβατών που έχουν σχέση με ταξίδι, χρησιμοποιούνται περισσότερο ως εργαλείο συλλογής πληροφοριών για εγκληματικές δραστηριότητες παρά ως εργαλείο συνοριακού ελέγχου. Χρησιμοποιούνται πριν από τη διέλευση συνόρων και όχι κατά την ίδια την διέλευση. Κύριος στόχος της χρησιμοποίησης των δεδομένων PNR είναι περισσότερο η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών εγκλημάτων παρά η καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και η διευκόλυνση των συνοριακών ελέγχων.

Η πρόταση δεν θα τροποποιήσει ούτε θα επηρεάσει τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ που καθορίζουν τον τρόπο διεξαγωγής των συνοριακών ελέγχων ούτε τους κανόνες της ΕΕ που

²⁰ COM(2010) 492.

²¹ Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της οικονομικής ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 19).

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, Απόφαση 2007/533/ΔΕΥ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1986/2006.

²³ Απόφαση 2004/512/ΕΚ του Συμβουλίου, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2008, απόφαση 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Βλ. επίσης δήλωση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 25.3.2004.

ρυθμίζουν την είσοδο και την έξοδο από την επικράτεια της Ένωσης. Η πρόταση θα συνυπάρχει μάλλον με αυτούς τους κανόνες οι οποίοι θα παραμείνουν άθικτοι.

- **Αντίκτυπος στα θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση συμβαδίζει πλήρως με τη συνολική επιδίωξη της εγκαθίδρυσης ενός ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Λόγω του χαρακτήρα των προτεινόμενων διατάξεων, η παρούσα πρόταση αποτέλεσε αντικείμενο εμπειριστατωμένου ελέγχου για να εξασφαλιστεί ότι οι διατάξεις της είναι πλήρως συμβατές με τα θεμελιώδη δικαιώματα και κυρίως με το δικαίωμα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, όπως αντικατοπτρίζεται στην εκτίμηση επιπτώσεων της παρούσας πρότασης. Η πρόταση ευθυγραμμίζεται επίσης με το άρθρο 16 της ΣΛΕΕ το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα όλων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η πρόταση είναι σύμφωνη με τις αρχές προστασίας δεδομένων και οι διατάξεις της ευθυγραμμίζονται με την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις²⁴ («απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ»). Η επεξεργασία αυτή συμπεριλαμβάνει την αναγνώριση των δικαιωμάτων πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής και αποκλεισμού της πρόσβασης, καθώς και των δικαιωμάτων αποζημίωσης και δικαστικής έννομης προστασίας. Επιπλέον, προκειμένου να είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, υπάρχουν τομείς για τους οποίους η πρόταση προβλέπει αυστηρότερους κανόνες για την προστασία των δεδομένων από την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ.

Ιδιαίτερα, το πεδίο εφαρμογής της πρότασης είναι αυστηρά περιορισμένο και οι αρχές επιβολής του νόμου έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τα δεδομένα PNR μόνο για τους σκοπούς της καταπολέμησης ενός εξαντλητικού καταλόγου συγκεκριμένων σοβαρών μορφών εγκλήματος, τα οποία επιπλέον πρέπει να τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών στο κράτος μέλος. Επιπλέον, για να εξασφαλισθεί ότι η επεξεργασία δεδομένων που ανήκουν σε αθώα και μη θεωρούμενα ύποπτα πρόσωπα παραμένει όσο το δυνατόν πιο περιορισμένη, ορισμένες πτυχές του πεδίου εφαρμογής της πρότασης σχετικά με τη δημιουργία και την εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης περιορίσθηκε περαιτέρω στα σοβαρά εγκλήματα που είναι επίσης διεθνικού χαρακτήρα, δηλαδή συνδέονται αναπόσπαστα με τις μετακινήσεις και κατά συνέπεια με το είδος των δεδομένων που υφίστανται επεξεργασία. Η πρόταση επιτρέπει τη διατήρηση των δεδομένων PNR για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη, μετά την οποία τα δεδομένα πρέπει να διαγράφονται. Επιπλέον, τα δεδομένα πρέπει να καθίστανται ανώνυμα μετά από μία εξαιρετικά σύντομη περίοδο τριάντα ημερών δεδομένου ότι η προληπτική χρήση δεδομένων PNR είναι δυνατή στη βάση δεδομένων που έχουν καταστεί ανώνυμα μετά την πάροδο αυτού του χρονικού διαστήματος. Η συλλογή και η χρήση ευαίσθητων δεδομένων τα οποία, άμεσα ή έμμεσα, αποκαλύπτουν την φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τα πολιτικά φρονήματα, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό, είναι απαγορευμένη. Επιπλέον, η πρόταση προβλέπει ότι απόφαση λαμβανόμενη από κάποιο κράτος μέλος, η οποία έχει δυσμενείς νομικές συνέπειες για κάποιον ή η οποία τον θίγει σοβαρά, δεν πρέπει να λαμβάνεται απλά και μόνο βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων PNR. Επιπλέον, μια τέτοια απόφαση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να βασίζεται

²⁴ ΕΕ L 350 της 30.12.2008, σ. 60.

στην φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, στις θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στα πολιτικά φρονήματα, στην συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην κατάσταση της υγείας ή τον γενετήσιο προσανατολισμό ενός ατόμου. Επίσης, οι αερομεταφορείς πρέπει να διαβιβάζουν δεδομένα PNR αποκλειστικά με την ούτως αποκαλούμενη μέθοδο της «προώθησης» (push method), υπό την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν θα έχουν άμεση πρόσβαση στα συστήματα πληροφοριών των αερομεταφορέων. Τα δεδομένα PNR μπορούν να διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη σε τρίτες χώρες μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις και κατά περίπτωση. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και υψηλό επίπεδο προστασίας δεδομένων, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι θα υπάρχει ανεξάρτητη εθνική εποπτική αρχή (αρχή προστασίας δεδομένων) αρμόδια να παρέχει συμβουλές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα δεδομένα PNR μπορούν να υποστούν επεξεργασία και να ασκεί τον απαραίτητο έλεγχο. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να δημιουργήσουν μια ενιαία μονάδα (μονάδα στοιχείων επιβατών) αρμόδια για την επεξεργασία και την προστασία των δεδομένων. Κάθε επεξεργασία δεδομένων PNR πρέπει να καταχωρείται ή να τεκμηριώνεται από την μονάδα στοιχείων επιβατών για τους σκοπούς της εξακρίβωσης της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων, του αυτοελέγχου και της εξασφάλισης της ακεραιότητας και ασφάλειας των δεδομένων. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι οι επιβάτες ενημερώνονται με σαφήνεια και ακρίβεια για τη συλλογή δεδομένων PNR και για τα δικαιώματά τους.

Ως εκ τούτου, εκτός από το ότι η πρόταση συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες και αρχές για την προστασία δεδομένων, περιλαμβάνει σειρά διασφαλίσεων για να εξασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας και να κατοχυρώσει υψηλό επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι τομείς – στόχοι και γενικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων

Κατά την προετοιμασία της πρότασης του 2007, η Επιτροπή, το Δεκέμβριο του 2006, διαβουλευτήκε με όλους τους ενδιαφερομένους βάσει ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο απεστάλη σε όλα τα κράτη μέλη, στις αρχές προστασίας δεδομένων των κρατών μελών, στον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, στην Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), στην Ένωση Αμερικανικών Αερομεταφορέων (ΑΤΑ), στη Διεθνή Ένωση για Ναυλωμένες Πτήσεις (ΙΑΚΑ), στην Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ΕΡΑ) και στη Διεθνή Ένωση Αεροπορικών Μεταφορών (ΙΑΤΑ). Οι απαντήσεις συνοψίστηκαν στην εκτίμηση επιπτώσεων η οποία συνόδευε την πρόταση του 2007. Στη συνέχεια, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη σε σύσκεψη κατά τη διάρκεια της οποίας οι εκπρόσωποι των κρατών μελών είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις.

Μετά την έγκριση της πρότασης του 2007, όλοι οι ενδιαφερόμενοι έλαβαν θέση σχετικά με αυτήν. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα σχετικά με την πρόταση στις 20 Νοεμβρίου 2008²⁵. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν την άποψή τους μέσω των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν στις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου²⁶. Διατυπώθηκαν επίσης γνώμες

²⁵ P6_TA (2008)0561.

²⁶ Έγγραφο του Συμβουλίου 17024/09 της 2.12.2009.

από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων²⁷, την ομάδα του άρθρου 29 για την προστασία δεδομένων²⁸ και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων²⁹.

Σύνοψη απαντήσεων

Η κύρια κριτική που διατυπώθηκε στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ότι δεν καταδεικνύεται επαρκώς η ανάγκη των προτεινόμενων μέτρων. Το Κοινοβούλιο αμφέβαλε για το κατά πόσο η πρόταση πληροί τα κριτήρια που απαιτούνται για να δικαιολογηθεί η παρέμβαση στο δικαίωμα προστασίας δεδομένων. Το ψήφισμα εξέφρασε την ανησυχία του Κοινοβουλίου ως προς το γεγονός ότι δεν είχε αξιολογηθεί η προστιθέμενη αξία της πρότασης σε σχέση με άλλες πρωτοβουλίες σχετικά με τα σύνορα. Όσον αφορά την προστασία δεδομένων, το Κοινοβούλιο ζήτησε να οριοθετηθεί με σαφήνεια ο σκοπός της χρήσης και έδωσε έμφαση στο γεγονός ότι μόνο ορισμένες αρχές μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα PNR. Τέλος, το Κοινοβούλιο εξέφρασε την ανησυχία του για το γεγονός ότι η προτεινόμενη μέθοδος αυτόματης αξιολόγησης των δεδομένων PNR χρησιμοποιώντας προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης με βάση πραγματικά περιστατικά συνιστά εξαιρετικά ευρεία χρήση αυτών των δεδομένων και τόνισε μια τέτοια αξιολόγηση δεν θα πρέπει ποτέ να οδηγεί σε «δημιουργία προφίλ» (profiling) βάσει ευαίσθητων δεδομένων.

Η ομάδα του άρθρου 29 για την προστασία δεδομένων έκρινε ότι η πρόταση ήταν δυσανάλογη και ικανή να παραβιάσει το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων. Η εν λόγω ομάδα εξέφρασε τον προβληματισμό της όσον αφορά το καθεστώς προστασίας των δεδομένων, επειδή η απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ δεν καλύπτει τις εθνικές επεξεργασίες δεδομένων. Διατύπωσε τη γνώμη ότι δεν καταδεικνύεται επαρκώς η ανάγκη μιας τέτοιας πρότασης, ότι η διάρκεια διατήρησης των δεδομένων (13 έτη) ήταν δυσανάλογη και ότι μόνον η μέθοδος «προώθησης» (push method) θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη διαβίβαση δεδομένων.

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον καταδείχθηκε η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα της πρότασης, δεδομένου ότι αυτή αφορά τη συλλογή δεδομένων αθώων προσώπων. Άσκησε κριτική για το γεγονός ότι η πρόταση συμβάλλει στη δημιουργία μιας κοινωνίας επιτήρησης, θέτοντας εξίσου υπό αμφισβήτηση το καθεστώς προστασίας δεδομένων επειδή οι εθνικές επεξεργασίες δεδομένων δεν καλύπτονται από την απόφαση 2008/977/ΔΕΥ. Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων πρότεινε ειδικότερα να καθοριστούν καλύτερα οι αρχές που θα είναι αρμόδιες να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα PNR, καθώς και οι προϋποθέσεις που θα ισχύουν για τη διαβίβαση των δεδομένων σε τρίτες χώρες.

Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ήταν επίσης της άποψης ότι δεν καταδείχθηκε η αναγκαιότητα και ο αναλογικός χαρακτήρας της πρότασης και έκρινε ότι θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην πρόταση συμπληρωματικές εγγυήσεις για να αποφευχθεί η δημιουργία προφίλ βάσει ευαίσθητων δεδομένων.

²⁷ EE C 110 της 1.5.2008.

²⁸ Κοινή γνώμη σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (δεδομένα PNR) με σκοπό την επιβολή του νόμου που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 6 Νοεμβρίου 2007 (WP 145 της 5.12.2007), http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2007/wp145_el.pdf.

²⁹ http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/FRA_opinion_PNR_en.pdf.

Ορισμένες ενώσεις αεροπορικών εταιρειών, κυρίως η Διεθνής Ένωση Αεροπορικών Μεταφορών (IATA) και η Ένωση Ευρωπαϊκών Αερογραμμών (AEA), εξέδωσαν επίσης γνωμοδοτήσεις σχετικά με την πρόταση. Αυτές άσκησαν κριτική κυρίως για την αποκεντρωμένη δομή που προβλέπεται από την πρόταση και τόνισαν ότι η κεντρική συλλογή δεδομένων θα είχε οικονομικά πλεονεκτήματα για τους αερομεταφορείς. Άσκησαν επίσης κριτική για την επιλογή της μεθόδου της «προώθησης» και ζήτησαν να ανατεθεί στους αερομεταφορείς η επιλογή της μεθόδου διαβίβασης.

Η διαδικασία διαβούλευσης επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τη διαμόρφωση της νομοθετικής πρότασης. Παρά το γεγονός ότι πολλοί από τους ενδιαφερόμενους δεν ήταν πεπεισμένοι για την αναγκαιότητα χρήσης των δεδομένων PNR, όλοι συμφώνησαν στο γεγονός ότι ήταν προτιμότερο να υπάρξει νομοθεσία στο επίπεδο της Ένωσης παρά να δημιουργηθούν ανόμοια εθνικά συστήματα PNR. Οι διαβουλεύσεις οδήγησαν επίσης στην οριοθέτηση του σκοπού της χρήσης των δεδομένων για την καταπολέμηση των τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων καθώς και στην οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της πρότασης στις αερομεταφορές. Επελέγη ένα ισχυρό σύστημα προστασίας δεδομένων με ειδική περίοδο διατήρησης και απαγόρευση της χρήσης ευαίσθητων δεδομένων, όπως δεδομένα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τα πολιτικά φρονήματα, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την κατάσταση της υγείας ή τον γενετήσιο προσανατολισμό ενός ατόμου. Επελέγη η μέθοδος της «προώθησης» (push method) καθώς και αυστηροί περιορισμοί των περαιτέρω διαβιβάσεων των δεδομένων προς τρίτες χώρες.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωμοσύνης**

Δεν υπήρξε ανάγκη εξωτερικής εμπειρογνωμοσύνης.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η Επιτροπή διενήργησε την εκτίμηση επιπτώσεων που αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασίας³⁰.

Εξετάστηκαν τέσσερις κύριες επιλογές στην εκτίμηση επιπτώσεων, η καθεμία των οποίων περιελάμβανε δύο μεταβλητές:

Επιλογή Α: αποφυγή της εξέτασης του ζητήματος στο επίπεδο της Ένωσης και διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Επιλογή Β: καθορισμός της δομής ενός συστήματος συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων PNR· σύμφωνα με την επιλογή Β.1: αποκεντρωμένη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων από τα κράτη μέλη ή σύμφωνα με την επιλογή Β.2: κεντρική συλλογή και επεξεργασία δεδομένων στο επίπεδο της Ένωσης.

Επιλογή Γ: οριοθέτηση του σκοπού των προτεινόμενων μέτρων· σύμφωνα με την επιλογή Γ 1: πρόσβαση στα δεδομένα αποκλειστικά για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων και επιλογή Γ.2: πρόσβαση για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων και για άλλους στρατηγικούς στόχους.

³⁰ SEC(2011) 132.

Επιλογή Δ: καθορισμός των τρόπων μεταφοράς που θα καλύπτονται από τα προτεινόμενα μέτρα· σύμφωνα με την επιλογή Δ.1: αποκλειστικά οι αερομεταφορείς ή σύμφωνα με την επιλογή Δ.2: οι αερομεταφορείς, οι θαλάσσιοι μεταφορείς και οι σιδηροδρομικοί μεταφορείς.

Κάθε επιλογή αξιολογήθηκε σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια: ασφάλεια στην ΕΕ, προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δαπάνες για τις δημόσιες αρχές, δαπάνες για τους μεταφορείς, ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά και προώθηση συνολικής προσέγγισης.

Η εκτίμηση επιπτώσεων επέτρεψε να συναχθεί ότι μια νομοθετική πρόταση εφαρμοζόμενη στις εναέριες μετακινήσεις, η οποία θα προβλέπει την αποκεντρωμένη συλλογή δεδομένων PNR για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων θα ήταν η καλύτερη επιλογή (συνδυασμός των επιλογών B1, Γ1 και Δ1). Αυτό θα ενισχύσει την ασφάλεια στο εσωτερικό της Ένωσης, ενώ θα περιορίσει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και θα διατηρήσει τις δαπάνες σε παραδεκτό επίπεδο.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης

Η πρόταση αποσκοπεί στην εναρμόνιση των διατάξεων των κρατών μελών οι οποίες διέπουν τις υποχρεώσεις των αερομεταφορέων που εκτελούν πτήσεις μεταξύ τρίτης χώρας και της επικράτειας τουλάχιστον ενός κράτους μέλους να διαβιβάζουν δεδομένα PNR στις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Κάθε επεξεργασία δεδομένων PNR βάσει της παρούσας της πρότασης θα συμμορφώνεται με τους κανόνες προστασίας δεδομένων που ορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ.

• Νομική βάση

Η ΣΛΕΕ και ιδίως το άρθρο 82, παράγραφος 1, στοιχείο δ) και το άρθρο 87, παράγραφος 2, στοιχείο α).

• Αρχή της επικουρικότητας

Οι αρχές επιβολής του νόμου πρέπει να διαθέτουν αποτελεσματικά εργαλεία με τα οποία να καταπολεμούν τα τρομοκρατικά και άλλα σοβαρά εγκλήματα. Δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα τρομοκρατικά και άλλα σοβαρά εγκλήματα συνεπάγονται διεθνείς μετακινήσεις, οι αρχές οφείλουν να χρησιμοποιούν τα δεδομένα PNR για να διαφυλάττουν την εσωτερική ασφάλεια της Ένωσης. Εξάλλου, οι έρευνες που πραγματοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για το σκοπό της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη διεθνή και διασυνοριακή συνεργασία.

Λόγω της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων στον χώρο Σένγκεν, είναι απαραίτητο για όλα τα κράτη μέλη να συλλέγουν, να επεξεργάζονται και να ανταλλάσσουν δεδομένα PNR προκειμένου να αποφευχθούν ενδεχόμενα κενά όσον αφορά την ασφάλεια. Με τη συλλογική και συνεκτική δράση την οποία προβλέπει, η παρούσα πρόταση θα συμβάλει στην ενίσχυση της ασφάλειας της Ένωσης.

Η δράση στο επίπεδο της Ένωσης θα βοηθήσει στο να εξασφαλισθεί η εναρμόνιση των διατάξεων που αφορούν την προστασία δεδομένων στα κράτη μέλη. Τα διάφορα συστήματα των κρατών μελών, τα οποία έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή παρόμοιους μηχανισμούς ή προτίθενται να το πράξουν στο μέλλον, ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις για τους αερομεταφορείς, επειδή αυτοί θα οφείλουν ενδεχομένως να συμμορφώνονται με διάφορες ενδεχομένως ανόμοιες εθνικές αξιώσεις, σε σχέση, για παράδειγμα, με τα είδη πληροφοριών που πρέπει να διαβιβάζονται και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες πρέπει οι συγκεκριμένες πληροφορίες να χορηγούνται στα κράτη μέλη. Αυτές οι διαφορές μπορεί επίσης να είναι επιζήμιες για την αποτελεσματική συνεργασία που αναπτύσσεται μεταξύ κρατών μελών για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, μπορεί να συναχθεί ότι η Ένωση είναι ταυτόχρονα εξουσιοδοτημένη να ενεργήσει και σε καλύτερη θέση απ' ό,τι τα κράτη μέλη ενεργώντας ατομικά. Η πρόταση ως εκ τούτου συμμορφώνεται με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η προτεινόμενη συστηματική συλλογή, ανάλυση και διατήρηση δεδομένων PNR σε σχέση με πτήσεις με προορισμό την ΕΕ οι οποίες προέρχονται από τρίτες χώρες, με την επιφύλαξη αυστηρών εγγυήσεων για την προστασία τους, θα ενίσχυε την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων και είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση αυτών των απειλών της ασφάλειας.

Το πεδίο εφαρμογής της πρότασης περιορίζεται σε εκείνα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για να υπάρξει εναρμονισμένη προσέγγιση στο επίπεδο της ΕΕ, τα οποία συγκεκριμένα είναι ο καθορισμός των τρόπων με τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούνται τα δεδομένα PNR από τα κράτη μέλη, τα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται, οι σκοποί για τους οποίους πρέπει να χρησιμοποιούνται οι πληροφορίες, η ανακοίνωση των δεδομένων μεταξύ των μονάδων PNR των κρατών μελών και οι τεχνικές προϋποθέσεις αυτής της ανακοίνωσης δεδομένων.

Η προτεινόμενη πράξη είναι οδηγία. Η επιλογή ενός αποκεντρωμένου συστήματος σημαίνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο θα δημιουργήσουν τα συστήματά τους PNR και μπορούν να αποφασίσουν τα ίδια για τα τεχνικά ζητήματα του συγκεκριμένου συστήματος.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η παρούσα πρόταση δεν υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο και ανάλογο για την επίτευξη των στόχων της.

- **Επιλογή των μέσων**

Προτεινόμενο μέσο: οδηγία.

Η χρήση άλλου μέσου δεν ενδείκνυται για τον ακόλουθο λόγο:

Δεδομένου ότι το προτεινόμενο μέτρο στοχεύει να εναρμονίσει τις νομοθεσίες των κρατών μελών, άλλο μέσο πλην της οδηγίας θα ήταν ακατάλληλο.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Προσομοίωση, πιλοτική φάση και μεταβατική περίοδος**

Θα υπάρχει μεταβατική περίοδος για την πρόταση υπό τη μορφή διετούς περιόδου εφαρμογής. Θα υπάρχει επίσης μεταβατική συλλογή δεδομένων PNR, με στόχο να επιτευχθεί συλλογή δεδομένων σε όλες τις πτήσεις εντός έξι ετών από την έναρξη ισχύος της οδηγίας.

- **Γεωγραφικά όρια εφαρμογής**

Η προτεινόμενη οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη. Η εφαρμογή της οδηγίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και τη Δανία θα καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις των πρωτοκόλλων αριθ. 21 και 22 που προσαρτώνται στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Ρήτρα επανεξέτασης/αναθεώρησης/λήξης ισχύος**

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα η οποία προβλέπει την επανεξέταση της λειτουργίας της οδηγίας τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο και ειδική επανεξέταση της ενδεχόμενης επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας για να καλυφθούν δεδομένα PNR επιβατών εσωτερικών πτήσεων της ΕΕ.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³²,

Αφού ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 6 Νοεμβρίου 2007 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για τη χρήση των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (PNR) με σκοπό την επιβολή του νόμου³³. Εντούτοις, μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισαβόνας την 1^η Δεκεμβρίου 2009, η πρόταση της Επιτροπής, η οποία δεν είχε εγκριθεί από το Συμβούλιο μέχρι αυτή την ημερομηνία, κατέστη παρωχημένη.
- (2) Το «πρόγραμμα της Στοκχόλμης — Μια ανοιχτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες»³⁴ κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικά με τη χρήση των δεδομένων PNR για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.
- (3) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2010 με τον τίτλο «Γενική προσέγγιση για τις διαβιβάσεις δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα των

³¹ EE C, , σ. .

³² EE C, , σ. .

³³ COM(2007) 654.

³⁴ Έγγραφο του Συμβουλίου 17024/09 της 2.12.2009.

επιβατών (PNR) σε τρίτες χώρες»³⁵ περιέγραψε ορισμένα βασικά στοιχεία μιας πολιτικής της Ένωσης στο συγκεκριμένο τομέα.

- (4) Η οδηγία 2004/82/EK του Συμβουλίου, της 29^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την υποχρέωση των μεταφορέων να κοινοποιούν τα στοιχεία των επιβατών³⁶ διέπει τη διαβίβαση εκ των προτέρων πληροφοριών για τους επιβάτες από τους αερομεταφορείς προς τις αρμόδιες εθνικές αρχές για τους σκοπούς της βελτίωσης των ελέγχων στα σύνορα και της καταπολέμησης της λαθρομετανάστευσης.
- (5) Τα δεδομένα PNR είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων και τοιουτοτρόπως για την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας.
- (6) Τα δεδομένα PNR βοηθούν τις αρχές επιβολής του νόμου κατά την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών πράξεων, μέσω της σύγκρισής των δεδομένων αυτών με διάφορες βάσεις δεδομένων αναζητούμενων αντικειμένων και προσώπων, με στόχο τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων και, κατά περίπτωση, την εξεύρεση συνεργών και την εξάρθρωση εγκληματικών κυκλωμάτων.
- (7) Τα δεδομένα PNR παρέχουν τη δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου να ταυτοποιούν πρόσωπα, τα οποία ήταν προηγουμένως «άγνωστα», δηλαδή πρόσωπα για τα οποία προηγουμένως δεν υπήρχαν υποψίες εμπλοκής σε σοβαρό έγκλημα ή τρομοκρατική πράξη, αλλά των οποίων η ανάλυση δεδομένων αφήνει να εννοηθεί ότι εμπλέκονται ενδεχομένως σε τέτοιου είδους εγκληματικές πράξεις και τα οποία πρέπει κατά συνέπεια να υποβληθούν σε περαιτέρω εξέταση από τις αρμόδιες αρχές. Με τη χρήση δεδομένων PNR οι αρχές επιβολής του νόμου μπορούν να αντιμετωπίσουν την απειλή των τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων από διαφορετική οπτική γωνία, πέραν εκείνης που υπάρχει μέσω της επεξεργασίας άλλων κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εντούτοις, για να εξασφαλισθεί ότι η επεξεργασία δεδομένων που αφορούν αθώα και μη θεωρούμενα ύποπτα πρόσωπα παραμένει όσο το δυνατόν πιο περιορισμένη, τα ζητήματα της χρήσης δεδομένων PNR σχετικά με τη δημιουργία και την εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης θα πρέπει να περιοριστούν περαιτέρω στα σοβαρά εγκλήματα τα οποία είναι επίσης διεθνικού χαρακτήρα, δηλαδή συνδέονται αναπόσπαστα με τις μετακινήσεις και κατά συνέπεια με το είδος των δεδομένων που υφίστανται επεξεργασία.
- (8) Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τον ειδικό σκοπό ασφάλειας που επιδιώκεται από την παρούσα οδηγία.
- (9) Η χρήση των δεδομένων PNR από κοινού με τα δεδομένα API (εκ των προτέρων πληροφορίες για τους επιβάτες) σε ορισμένες περιπτώσεις έχει προστιθέμενη αξία βοηθώντας τα κράτη μέλη κατά την επαλήθευση της ταυτότητας προσώπων και κατ' αυτόν τον τρόπο ενισχύοντας την αξία της κατασταλτικής τους δράσης.
- (10) Για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων, είναι κατά συνέπεια ουσιαστικό να θεσπιστούν από όλα τα κράτη μέλη διατάξεις που να επιβάλουν υποχρεώσεις στους αερομεταφορείς που

³⁵ COM(2010) 492.

³⁶ EE L 261 της 6.8.2004, σ. 24.

πραγματοποιούν διεθνείς πτήσεις με προορισμό ή προέλευση την επικράτεια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (11) Οι αερομεταφορείς προβαίνουν ήδη στη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων PNR για δική τους εμπορική χρήση. Η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να επιβάλλει την υποχρέωση στους αερομεταφορείς να συλλέγουν οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία από τους επιβάτες ή να διατηρούν οποιαδήποτε δεδομένα ούτε από τους επιβάτες να χορηγούν άλλα συμπληρωματικά δεδομένα πέραν εκείνων που έχουν ήδη χορηγήσει στους αερομεταφορείς.
- (12) Ο ορισμός των τρομοκρατικών εγκλημάτων θα πρέπει να ληφθεί από τα άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας³⁷. Ο ορισμός των σοβαρών εγκλημάτων θα πρέπει να ληφθεί από το άρθρο 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών³⁸. Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν εκείνα τα ήσσονος σημασίας αδικήματα για τα οποία, λαμβάνοντας υπόψη το αντίστοιχο δικό τους σύστημα ποινικής δικαιοσύνης, η επεξεργασία δεδομένων PNR σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν θα ήταν σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Ο ορισμός του σοβαρού διεθνικού εγκλήματος πρέπει να ληφθεί από το άρθρο 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.
- (13) Τα δεδομένα PNR θα πρέπει να διαβιβάζονται αποκλειστικά σε μία ενιαία καθορισμένη μονάδα (μονάδα στοιχείων επιβατών) στο σχετικό κράτος μέλος, κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η σαφήνεια και να μειώνονται οι δαπάνες των αερομεταφορέων.
- (14) Το περιεχόμενο οιασδήποτε καταλόγων με δεδομένα PNR που ζητούν να αποκτήσουν οι μονάδες στοιχείων επιβατών πρέπει να αντικατοπτρίζει τις θεμιτές αξιώσεις των δημοσίων αρχών για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων, με στόχο την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας της Ένωσης και τη διαφύλαξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών, ιδίως των δικαιωμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι εν λόγω κατάλογοι δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία αποκαλύπτουν ενδεχομένως τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση ή δεδομένα που αφορούν την κατάσταση της υγείας και τον γενετήσιο προσανατολισμό του συγκεκριμένου προσώπου. Τα δεδομένα PNR θα πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία για την κράτηση του επιβάτη και το δρομολόγιό του, τα οποία επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να εντοπίζουν επιβάτες πτήσεων οι οποίοι αντιπροσωπεύουν απειλή για την εσωτερική ασφάλεια.
- (15) Υπάρχουν δύο πιθανές μέθοδοι διαβίβασης δεδομένων: η μέθοδος της «άντλησης» (pull method), βάσει της οποίας οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που ζητεί τα

³⁷ EE L 164 της 22.6.2002, σ. 3. Απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση-πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2008 (EE L 330 της 9.1.2.2008, σ. 21).

³⁸ EE L 190 της 18.7.2002, σ. 1.

δεδομένα μπορούν να έχουν πρόσβαση στο σύστημα κράτησης των αερομεταφορέων και να αντλήσουν («pull») αντίγραφο των δεδομένων που χρειάζονται και η μέθοδος της «προώθησης» (push method), βάσει της οποίας οι αερομεταφορείς προωθούν («push») τα δεδομένα PNR στην αρχή που τα έχει ζητήσει, γεγονός που επιτρέπει στους αερομεταφορείς να έχουν τον έλεγχο όλων των ειδών δεδομένων που διαβιβάζονται. Η μέθοδος της «προώθησης» (push) θεωρείται ότι προσφέρει μεγαλύτερο βαθμό προστασίας των δεδομένων και θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλους τους αερομεταφορείς.

- (16) Η Επιτροπή υποστηρίζει τις κατευθυντήριες γραμμές της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ) σχετικά με τα δεδομένα PNR. Οι συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει τοιουτοτρόπως να αποτελούν τη βάση για την υιοθέτηση εγκεκριμένων μορφότυπων δεδομένων για τις διαβιβάσεις δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς προς τα κράτη μέλη. Αυτό δικαιολογεί το γεγονός ότι αυτοί οι εγκεκριμένοι μορφότυποι δεδομένων καθώς και τα σχετικά πρωτόκολλα που ισχύουν για τη διαβίβαση δεδομένων από τους αερομεταφορείς θα πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ..... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [.....]
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να επιτρέψουν στους αερομεταφορείς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν κυρώσεις που να έχουν αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων χρηματικών κυρώσεων, κατά εκείνων των αερομεταφορέων που παραλείπουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων PNR. Σε περίπτωση επανειλημμένων σοβαρών παραβάσεων, ικανών να υπονομεύσουν τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας, οι συγκεκριμένες κυρώσεις μπορούν να συμπεριλαμβάνουν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέτρα όπως η ακινητοποίηση, κατάσχεση και δήμευση μέσων μεταφοράς ή η προσωρινή αναστολή ή ανάκληση της άδειας εκμετάλλευσης.
- (18) Κάθε κράτος μέλος πρέπει να είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση ενδεχόμενων απειλών που σχετίζονται με τρομοκρατικά και άλλα σοβαρά εγκλήματα.
- (19) Λαμβάνοντας πλήρως υπόψη το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το δικαίωμα στη μη διακριτική μεταχείριση, δεν θα πρέπει να λαμβάνεται απόφαση που να έχει δυσμενείς νομικές συνέπειες για συγκεκριμένο πρόσωπο ή να το θίγει σοβαρά με μόνο λόγο την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων PNR. Επιπλέον, δεν πρέπει να λαμβάνεται απόφαση αυτού του είδους με βάση τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τα πολιτικά φρονήματα, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την κατάσταση της υγείας ή το γενετήσιο προσανατολισμό ενός ατόμου.
- (20) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανταλλάσσουν με άλλα κράτη μέλη τα δεδομένα PNR τα οποία λαμβάνουν στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαβίβαση αυτών των δεδομένων είναι απαραίτητη για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να τελούν υπό την επιφύλαξη άλλων πράξεων της Ένωσης σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης 2009/371/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6^{ης} Απριλίου 2009, για την ίδρυση

Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ)³⁹ και της απόφασης-πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 18^{ης} Σεπτεμβρίου 2006 για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴⁰. Αυτού του είδους η ανταλλαγή δεδομένων PNR μεταξύ αρχών επιβολής του νόμου και δικαστικών αρχών θα πρέπει να διέπεται από τους κανόνες περί αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας.

- (21) Η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας πρέπει να διατηρούνται τα δεδομένα PNR πρέπει να είναι ανάλογη προς τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Λόγω του χαρακτήρα των δεδομένων και των χρήσεών τους, είναι απαραίτητο να διατηρούνται τα δεδομένα PNR για αρκετό χρονικό διάστημα έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής αναλύσεων και χρήσης τους στο πλαίσιο ερευνών. Προκειμένου να αποφεύγεται πιθανή δυσανάλογη χρήση, είναι απαραίτητο, μετά από μια αρχική περίοδο, τα δεδομένα να καθίστανται ανώνυμα και να είναι προσιτά μόνο υπό πολύ αυστηρούς και περιοριστικούς όρους.
- (22) Όταν έχουν διαβιβαστεί συγκεκριμένα δεδομένα PNR σε αρμόδια αρχή και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένης ποινικής έρευνας ή δίωξης, η διάρκεια διατήρησής τους από την εν λόγω αρχή θα πρέπει να καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο του σχετικού κράτους μέλους, ανεξάρτητα από τις προθεσμίες διατήρησης που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.
- (23) Η επεξεργασία δεδομένων PNR που πραγματοποιείται εσωτερικά σε κάθε κράτος μέλος από τη μονάδα στοιχείων επιβατών και από τις αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υπόκειται σε πρότυπο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, ο οποίος θα είναι σύμφωνος με την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27^{ης} Νοεμβρίου 2008, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις⁴¹ («Απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ»).
- (24) Λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα δικαιώματα των προσώπων των οποίων τα δεδομένα PNR υποβάλλονται σε επεξεργασία, όπως το δικαίωμα πρόσβασης, το δικαίωμα διόρθωσης, διαγραφής και κλειδώματος των δεδομένων, καθώς και τα δικαιώματα αποζημίωσης και δικαστικής προσφυγής, θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ.
- (25) Λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα των επιβατών να ενημερώνονται για την επεξεργασία των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να φροντίζουν ώστε να τους παρέχονται ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τη συλλογή των δεδομένων PNR και τη διαβίβασή τους στη μονάδα στοιχείων επιβατών.
- (26) Οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR από κράτη μέλη σε τρίτες χώρες θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο κατά περίπτωση και σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ. Για να εξασφαλιστεί η προστασία των δεδομένων προσωπικού

³⁹ EE L 121 της 15.5.2009, σ. 37.

⁴⁰ EE L 386 της 29.12.2006, σ. 89.

⁴¹ EE L 350 της 30.12.2008, σ. 60.

χαρακτήρα, αυτές οι διαβιβάσεις θα πρέπει να υπόκεινται σε συμπληρωματικές αξιώσεις σχετικά με το σκοπό της διαβίβασης, την ιδιότητα της παραλαμβάνουσας αρχής και τις διασφαλίσεις που ισχύουν για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται σε τρίτη χώρα.

- (27) Η εθνική εποπτική αρχή η οποία έχει δημιουργηθεί κατ' εφαρμογή της απόφασης-πλαίσίου 2008/977/ΔΕΥ θα πρέπει επίσης να είναι υπεύθυνη για την παροχή συμβουλών και τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
- (28) Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβλέπουν, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας τους, ένα σύστημα συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων PNR για σκοπούς άλλους πλην εκείνων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία ή να συλλέγουν, από μεταφορείς άλλους πλην εκείνων που αναφέρονται στην οδηγία, δεδομένα σχετικά με εσωτερικές πτήσεις και να τα επεξεργάζονται, με την επιφύλαξη της τήρησης των αντίστοιχων κανόνων προστασίας δεδομένων και στο βαθμό που η συγκεκριμένη νομοθεσία είναι σύμφωνη με το κεκτημένο της Ένωσης. Το ζήτημα της συλλογής δεδομένων PNR σχετικά με εσωτερικές πτήσεις θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εξέτασης στο μέλλον.
- (29) Εξαιτίας των υφιστάμενων νομικών και τεχνικών διαφορών μεταξύ εθνικών διατάξεων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων PNR, οι αερομεταφορείς αντιμετωπίζουν και θα αντιμετωπίσουν διαφορετικές απαιτήσεις όσον αφορά τα είδη πληροφοριών που πρέπει να διαβιβάζονται, καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι συγκεκριμένες πληροφορίες πρέπει να παρέχονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές. Αυτές οι διαφορές μπορεί να είναι επιζήμιες για την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων εθνικών αρχών για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.
- (30) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο συγκεκριμένο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (31) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής και το δικαίωμα στη μη διακριτική μεταχείριση, όπως προστατεύονται από τα άρθρα 8, 7 και 21 του Χάρτη και πρέπει να εφαρμόζεται ανάλογα. Η οδηγία είναι συμβατή με τις αρχές προστασίας δεδομένων και οι διατάξεις της ευθυγραμμίζονται με την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ ΔΕΥ. Επιπλέον, για να συμμορφωθεί με την αρχή της αναλογικότητας, η οδηγία, σε συγκεκριμένα θέματα, θα εισάγει αυστηρότερους κανόνες προστασίας δεδομένων από εκείνους που προβλέπονται από την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ.
- (32) Ιδιαίτερα, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένο, δεδομένου ότι επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων PNR για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, μετά την οποία τα δεδομένα πρέπει να διαγραφούν, τα

δεδομένα πρέπει να καταστούν ανώνυμα μετά από ιδιαίτερα σύντομη περίοδο και απαγορεύεται η συλλογή και χρήση ευαίσθητων δεδομένων. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και υψηλό επίπεδο προστασίας δεδομένων, τα κράτη μέλη οφείλουν να κατοχυρώσουν την ύπαρξη ανεξάρτητης εθνικής εποπτικής αρχής υπεύθυνης για την παροχή συμβουλών και τον έλεγχο και του τρόπου με τον οποίον υφίστανται επεξεργασία τα δεδομένα PNR. Κάθε επεξεργασία δεδομένων PNR πρέπει να καταγράφεται ή να τεκμηριώνεται για τους σκοπούς της εξακρίβωσης του σύννομου χαρακτήρα της επεξεργασίας δεδομένων, του αυτοελέγχου και της εξασφάλισης της ακεραιότητας και της ασφάλειας των δεδομένων που αποτελούν το αντικείμενο επεξεργασίας. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι οι επιβάτες είναι σαφώς και επακριβώς ενημερωμένοι για τη συλλογή δεδομένων PNR και για τα δικαιώματά τους.

- (33) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συγκεκριμένα κράτη μέλη κοινοποίησαν την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας] Ή [με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συγκεκριμένα κράτη μέλη δεν θα συμμετάσχουν στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν θα δεσμεύονται από αυτήν ούτε θα υπόκεινται στην εφαρμογή της].
- (34) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία προβλέπει τη διαβίβαση, εκ μέρους των αερομεταφορέων, δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) διεθνών πτήσεων με προορισμό και προέλευση τα κράτη μέλη, καθώς και την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, της χρησιμοποίησης και της διατήρησής τους από τα κράτη μέλη και της ανταλλαγής αυτών των δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών.
2. Τα δεδομένα PNR που συλλέγονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία μπορούν να αποτελούν το αντικείμενο επεξεργασίας μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς:

- α) πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ)· και
- β) πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών διεθνικών εγκλημάτων σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και δ).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «αερομεταφορέας»: επιχείρηση αερομεταφορών με έγκυρη άδεια εκμετάλλευσης ή ισοδύναμο αυτής που επιτρέπει την αεροπορική μεταφορά επιβατών·
- β) «διεθνής πτήση»: κάθε τακτική ή μη τακτική πτήση εκ μέρους αερομεταφορέα που προβλέπεται να προσγειωθεί στο έδαφος κράτους μέλους προερχόμενη από τρίτη χώρα ή να αναχωρήσει από το έδαφος κράτους μέλους με τελικό προορισμό τρίτη χώρα, συμπεριλαμβανομένων, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, όλων των πτήσεων μετεπιβίβασης ή διέλευσης·
- γ) «φάκελος επιβατών» ή «δεδομένα PNR»: ταξιδιωτικός φάκελος κάθε επιβάτη, ο οποίος περιλαμβάνει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την επεξεργασία και τον έλεγχο των κρατήσεων από τους αερομεταφορείς που πραγματοποιούν την κράτηση ή συμμετέχουν στη μεταφορά για κάθε ταξίδι για το οποίο γίνεται κράτηση από το ίδιο το άτομο ή για λογαριασμό του, ανεξάρτητα από το αν περιλαμβάνεται σε συστήματα κράτησης, συστήματα ελέγχου αναχωρήσεων ή σε ισοδύναμα συστήματα που εξασφαλίζουν τις ίδιες λειτουργίες·
- δ) «επιβάτης»: κάθε πρόσωπο, με εξαίρεση τα μέλη του πληρώματος, που μεταφέρεται ή πρόκειται να μεταφερθεί με αεροσκάφος, με συγκατάθεση του μεταφορέα·
- ε) «συστήματα κράτησης»: το εσωτερικό σύστημα απογραφής του αερομεταφορέα, στο οποίο συγκεντρώνονται δεδομένα PNR για τη διεκπεραίωση των κρατήσεων·
- στ) «μέθοδος προώθησης» (push): η μέθοδος βάσει της οποίας οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν τα απαιτούμενα δεδομένα PNR στη βάση δεδομένων της αρχής που τα έχει ζητήσει·
- ζ) «τρομοκρατικά εγκλήματα»: τα εγκλήματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο που αναφέρονται στα άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου·
- η) «σοβαρά εγκλήματα»: τα εγκλήματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, εφόσον τιμωρούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ενός κράτους μέλους, με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών· τα κράτη μέλη μπορούν εντούτοις να αποκλείσουν εκείνα τα ήσσονος σημασίας αδικήματα για τα οποία, λαμβάνοντας

υπόψη το αντίστοιχο σύστημά τους ποινικής δικαιοσύνης, η επεξεργασία δεδομένων PNR σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν θα συμφωνούσε με την αρχή της αναλογικότητας·

- θ) «σοβαρό διεθνικό έγκλημα»: τα εγκλήματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, εφόσον τιμωρούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ενός κράτους μέλους, με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών, και εάν:
- (i) έχουν διαπραχθεί σε περισσότερα του ενός κράτη·
 - (ii) έχουν διαπραχθεί σε ένα κράτος αλλά ουσιαστικό μέρος της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της καθοδήγησης ή του ελέγχου τους πραγματοποιείται σε άλλο κράτος·
 - (iii) έχουν διαπραχθεί σε ένα κράτος αλλά εμπλέκεται σε αυτά οργανωμένη εγκληματική ομάδα η οποία αναπτύσσει εγκληματικές δραστηριότητες σε περισσότερα του ενός κράτη· ή
 - (iv) έχουν διαπραχθεί σε ένα μόνο κράτος αλλά έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε άλλο κράτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Άρθρο 3

Μονάδα στοιχείων επιβατών

1. Κάθε κράτος μέλος συστήνει ή ορίζει μια αρχή αρμόδια για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων ή τμήμα μιας τέτοιας αρχής που να δρα ως «μονάδα στοιχείων επιβατών» αρμόδια για τη συλλογή δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς, την αποθήκευσή τους, την ανάλυσή τους και τη διαβίβαση του αποτελέσματος της ανάλυσης στις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 5. Τα μέλη του προσωπικού της μπορούν να αποσπώνται από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.
2. Δύο ή περισσότερα κράτη μέλη δύναται να συστήσουν ή να διορίσουν την ίδια αρχή η οποία θα λειτουργεί ως κοινή τους μονάδα στοιχείων επιβατών. Η εν λόγω μονάδα στοιχείων επιβατών εγκαθίσταται σε ένα από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και θεωρείται ως εθνική μονάδα στοιχείων επιβατών όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη συμφωνούν σχετικά με λεπτομερείς κανόνες λειτουργίας της μονάδας στοιχείων επιβατών και τηρούν τις προδιαγραφές που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.
3. Κάθε κράτος μέλος ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή εντός μηνός από την ημερομηνία σύστασης της μονάδας στοιχείων επιβατών και μπορεί οποτεδήποτε να

επικαιροποιήσει τη δήλωσή του. Η Επιτροπή δημοσιεύει τη συγκεκριμένη πληροφορία και όλες τις επικαιροποιήσεις στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Επεξεργασία των δεδομένων PNR

1. Τα δεδομένα PNR που διαβιβάζονται από τους αερομεταφορείς, σύμφωνα με το άρθρο 6, σε σχέση με διεθνείς πτήσεις που έχουν ως σημείο προορισμού ή απογείωσης το έδαφος οποιουδήποτε κράτους μέλους συλλέγονται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών του σχετικού κράτους μέλους. Αν τα δεδομένα PNR που διαβιβάζονται από τους αερομεταφορείς συμπεριλαμβάνουν δεδομένα άλλα πλην εκείνων που απαριθμούνται στο παράρτημα, η μονάδα στοιχείων επιβατών διαγράφει αμέσως αυτά τα δεδομένα μετά την παραλαβή τους.
2. Η μονάδα στοιχείων επιβατών επεξεργάζεται τα δεδομένα PNR μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς:
 - α) αξιολόγηση των επιβατών πριν από την προγραμματιζόμενη άφιξή τους στο κράτος μέλος ή αναχώρησή τους από αυτό προκειμένου να ταυτοποιηθούν τα πρόσωπα που ενδέχεται να εμπλέκονται σε τρομοκρατικό ή άλλο σοβαρό διεθνικό έγκλημα και τα οποία χρήζουν περαιτέρω εξέτασης από τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 5. Κατά τη διεξαγωγή αυτής της αξιολόγησης, η μονάδα στοιχείων επιβατών μπορεί να επεξεργαστεί τα δεδομένα PNR σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε θετικό αποτέλεσμα αυτής της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας επανεξετάζεται μεμονωμένα με μη αυτοματοποιημένα μέσα για να επαληθευθεί το κατά πόσον είναι απαραίτητη η παρέμβαση της αρμόδιας αρχής που αναφέρεται στο άρθρο 5·
 - β) αξιολόγηση των επιβατών πριν από την προγραμματιζόμενη άφιξή τους στο κράτος μέλος ή αναχώρησή τους από αυτό προκειμένου να ταυτοποιηθούν τα πρόσωπα που ενδέχεται να εμπλέκονται σε τρομοκρατικό ή άλλο σοβαρό έγκλημα και τα οποία χρήζουν περαιτέρω εξέτασης από τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 5. Κατά τη διεξαγωγή αυτής της αξιολόγησης η μονάδα στοιχείων επιβατών μπορεί να συγκρίνει τα δεδομένα PNR με σχετικές βάσεις δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών ή εθνικών βάσεων δεδομένων ή των εθνικών αντιγράφων βάσεων δεδομένων της Ένωσης, εφόσον έχουν δημιουργηθεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, όσον αφορά πρόσωπα ή αντικείμενα που αναζητούνται ή για τα οποία υπάρχει σχετική καταχώριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της Ένωσης και τις διεθνείς και εθνικές διατάξεις που ισχύουν για τέτοιου είδους φακέλους. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κάθε θετικό αποτέλεσμα που λαμβάνεται από μια τέτοια αυτοματοποιημένη επεξεργασία ελέγχεται μεμονωμένα με μη αυτοματοποιημένα μέσα για να επαληθευθεί το κατά πόσον είναι απαραίτητη η παρέμβαση της αρμόδιας αρχής που αναφέρεται στο άρθρο 5·
 - γ) απάντηση, κατά περίπτωση, σε δεόντως αιτιολογημένες αιτήσεις που προέρχονται από αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση δεδομένων PNR και την

επεξεργασία δεδομένων PNR σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για το σκοπό της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων και γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές των αποτελεσμάτων αυτής της επεξεργασίας και,

- δ) ανάλυση των δεδομένων PNR με σκοπό την επικαιροποίηση ή τη δημιουργία νέων κριτηρίων για τη διεξαγωγή αξιολογήσεων με σκοπό την ταυτοποίηση κάθε προσώπου που μπορεί να εμπλέκεται σε τρομοκρατικό ή άλλο σοβαρό διεθνικό έγκλημα σύμφωνα με το σημείο α).
3. Η αξιολόγηση των επιβατών πριν από την προγραμματιζόμενη άφιξή τους στο κράτος μέλος ή αναχώρησή τους από αυτό, που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α), πραγματοποιείται χωρίς διακρίσεις βάσει κριτηρίων αξιολόγησης που ορίζονται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε να κριτήρια αξιολόγησης να καθορίζονται από τις μονάδες στοιχείων επιβατών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 5. Τα κριτήρια αξιολόγησης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να βασίζονται στην φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στα πολιτικά φρονήματα, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην κατάσταση της υγείας ή στο γενετήσιο προσανατολισμό ενός ατόμου.
4. Η μονάδα στοιχείων επιβατών ενός κράτους μέλους διαβιβάζει τα δεδομένα PNR ή τα αποτελέσματα επεξεργασίας των δεδομένων PNR των προσώπων που έχουν ταυτοποιηθεί σύμφωνα με τα σημεία α) και β) της παραγράφου 2 για περαιτέρω εξέταση στις σχετικές αρμόδιες αρχές του ίδιου κράτους μέλους. Αυτές οι διαβιβάσεις πραγματοποιούνται κατά περίπτωση.

Άρθρο 5

Αρμόδιες αρχές

1. Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει έναν κατάλογο των αρμόδιων αρχών που είναι εξουσιοδοτημένες να ζητούν ή να λαμβάνουν δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων PNR από τις μονάδες στοιχείων επιβατών προκειμένου να εξετάσουν περαιτέρω τις συγκεκριμένες πληροφορίες ή να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων.
2. Αρμόδιες αρχές είναι οι αρχές που έχουν αρμοδιότητα στον τομέα της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων
3. Κάθε κράτος μέλος γνωστοποιεί τον κατάλογο των αρμόδιων αρχών του στην Επιτροπή το αργότερο δώδεκα μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας και μπορεί οποτεδήποτε να επικαιροποιήσει το περιεχόμενο αυτής της δήλωσής του. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε επικαιροποίηση, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
4. Τα δεδομένα PNR των επιβατών και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων που ελήφθησαν από τη μονάδα στοιχείων επιβατών μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας από τις αρμόδιες αρχές των

κρατών μελών μόνο για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

5. Η παράγραφος 4 τελεί υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των αρχών επιβολής του νόμου ή των δικαστικών αρχών στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, στο πλαίσιο μέτρων επιβολής του νόμου που ελήφθησαν μετά το πέρας αυτής της επεξεργασίας, διαπιστώθηκαν άλλες εγκληματικές πράξεις ή υπάρχουν ενδείξεις για τέτοιου είδους πράξεις.
6. Οι αρμόδιες αρχές δεν λαμβάνουν σε καμία περίπτωση απόφαση που να έχει δυσμενείς νομικές συνέπειες για συγκεκριμένο πρόσωπο ή να το θίγει σημαντικά απλά και μόνο βάσει της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων PNR. Οι αποφάσεις αυτού του είδους δεν λαμβάνονται στη βάση της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, των θρησκευτικών ή φιλοσοφικών πεποιθήσεων, των πολιτικών φρονημάτων, της συμμετοχής σε συνδικαλιστική οργάνωση, της κατάστασης της υγείας ή του γενετήσιου προσανατολισμού ενός ατόμου.

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις επιβαλλόμενες στους αερομεταφορείς

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν («μέθοδος προώθησης» (push)) τα δεδομένα PNR, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο γ) και εξειδικεύεται στο παράρτημα, στο μέτρο που αυτοί έχουν ήδη συγκεντρώσει τα δεδομένα αυτά, στη βάση δεδομένων της εθνικής μονάδας στοιχείων επιβατών του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου θα προσγειωθεί ή από το έδαφος του οποίου θα απογειωθεί η διεθνής πτήση. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πτήση εκτελείται με κοινό κωδικό μεταξύ ενός ή περισσοτέρων αερομεταφορέων, η υποχρέωση διαβίβασης των δεδομένων PNR όλων των επιβατών της πτήσης βαρύνει τον αερομεταφορέα που εκτελεί την πτήση. Όταν η πτήση περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους σταθμούς στα αεροδρόμια των κρατών μελών, οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR στις μονάδες στοιχείων επιβατών όλων των ενδιαφερομένων κρατών μελών.
2. Οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR με ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιώντας τα κοινά πρωτόκολλα και τους εγκεκριμένους μορφότυπους δεδομένων που πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 13 και 14 ή, σε περίπτωση τεχνικής βλάβης, με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο που εξασφαλίζει ενδεδειγμένο επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων:
 - (α) 24 έως 48 πριν από τον προγραμματιζόμενο χρόνο αναχώρησης της πτήσης·και
 - (β) αμέσως μετά το κλείσιμο της πτήσης, δηλαδή αμέσως μετά την επιβίβαση των επιβατών στο αεροσκάφος που ετοιμάζεται να αναχωρήσει και δεν είναι πλέον δυνατή η επιβίβαση άλλων επιβατών.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στους αερομεταφορείς να περιορίσουν τη διαβίβαση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) στις επικαιροποιήσεις των διαβιβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α).

4. Κατά περίπτωση, μετά από αίτηση μιας μονάδας στοιχείων επιβατών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν δεδομένα PNR όταν απαιτείται ταχύτερη πρόσβαση από εκείνη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α), για να αντιμετωπιστεί ειδική και πραγματική απειλή που έχει σχέση με τρομοκρατικά ή άλλα σοβαρά εγκλήματα.

Άρθρο 7

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε, όταν πρόκειται για πρόσωπα που έχουν ταυτοποιηθεί από μία μονάδα στοιχείων επιβατών σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχεία α) και β), το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων PNR να διαβιβάζεται από την εν λόγω μονάδα στις μονάδες στοιχείων επιβατών άλλων κρατών μελών, όταν η εν λόγω μονάδα θεωρεί ότι αυτή η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Οι μονάδες στοιχείων επιβατών των κρατών μελών που λαμβάνουν τα δεδομένα PNR διαβιβάζουν τα δεδομένα αυτού του είδους ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους στις σχετικές αρμόδιες αρχές τους.
2. Η μονάδα στοιχείων επιβατών ενός κράτους μέλους έχει το δικαίωμα να ζητήσει, κατά περίπτωση, από την αντίστοιχη μονάδα κάποιου άλλου κράτους μέλους να της γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 καθώς επίσης, κατά περίπτωση, το αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων PNR. Η αίτηση γνωστοποίησης αυτών των δεδομένων μπορεί να θεμελιώνεται σε οποιοδήποτε μεμονωμένο στοιχείο ή σε συνδυασμό στοιχείων, ανάλογα με αυτό που η αιτούσα μονάδα στοιχείων επιβατών κρίνει απαραίτητο σε συγκεκριμένη υπόθεση πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης ή δίωξης τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Οι μονάδες στοιχείων επιβατών γνωστοποιούν τα δεδομένα που τους ζητήθηκαν το συντομότερο δυνατό και διαβιβάζουν επίσης το αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων PNR, εφόσον έχει πραγματοποιηθεί τέτοιου είδους επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β).
3. Η μονάδα στοιχείων επιβατών ενός κράτους μέλους έχει το δικαίωμα να ζητήσει, κατά περίπτωση, από την αντίστοιχη μονάδα οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους να της γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 καθώς επίσης, κατά περίπτωση, το αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων PNR. Η μονάδα στοιχείων επιβατών μπορεί να ζητήσει πρόσβαση σε συγκεκριμένα δεδομένα PNR που διατηρούνται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών κάποιου άλλου κράτους μέλους, στο σύνολό τους και χωρίς καλυμμένα πεδία, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να αντιμετωπίσει συγκεκριμένη απειλή ή να προβεί σε συγκεκριμένη έρευνα ή δίωξη που έχει σχέση με τρομοκρατικό ή άλλο σοβαρό έγκλημα.
4. Μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που είναι απαραίτητο για την πρόληψη άμεσης και σοβαρής απειλής της δημόσιας ασφάλειας μπορούν οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους να ζητήσουν απευθείας από τη μονάδα στοιχείων επιβατών οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους να τους γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2. Αυτές οι αιτήσεις

εγγράφονται στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας ή δίωξης τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων και πρέπει να είναι αιτιολογημένες. Οι μονάδες στοιχείων επιβατών ανταποκρίνονται κατά προτεραιότητα στις αιτήσεις αυτές. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μέσω της μονάδας στοιχείων επιβατών του δικού τους κράτους μέλους.

5. Κατ' εξαίρεση, εφόσον είναι αναγκαία η ταχεία πρόσβαση στα δεδομένα προκειμένου να αντιμετωπιστεί συγκεκριμένη και πραγματική απειλή που έχει σχέση με τρομοκρατικά ή άλλα σοβαρά εγκλήματα, η μονάδα στοιχείων επιβατών ενός κράτους μέλους έχει το δικαίωμα να ζητήσει από την αντίστοιχη μονάδα κάποιου άλλου κράτους μέλους να της γνωστοποιήσει οποτεδήποτε τα δεδομένα PNR πτήσεων που προσγειώνονται στο έδαφός του ή απογειώνονται από αυτό.
6. Η ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του παρόντος άρθρου μπορεί να διεξάγεται χρησιμοποιώντας τους υφιστάμενους δίαυλους διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου. Η γλώσσα που χρησιμοποιείται όσον αφορά την αίτηση για την ανταλλαγή πληροφοριών είναι εκείνη που χρησιμοποιείται για τον επιλεγέντα δίαυλο. Τα κράτη μέλη, όταν παρέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3, γνωστοποιούν επίσης στην Επιτροπή τα στοιχεία των υπευθύνων επαφής στους οποίους μπορούν να αποσταλούν οι αιτήσεις σε περίπτωση επείγοντος. Η Επιτροπή ανακοινώνει στα κράτη μέλη τις λαμβανόμενες γνωστοποιήσεις.

Άρθρο 8

Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες

Ένα κράτος μέλος μπορεί να διαβιβάσει δεδομένα PNR και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων PNR σε τρίτη χώρα μόνο κατά περίπτωση και εφόσον:

- α) πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 13 της απόφασης-πλαίσιου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου,
- β) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας που εξειδικεύονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, και
- γ) η τρίτη χώρα συμφωνεί να διαβιβάσει δεδομένα σε άλλη τρίτη χώρα μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της οδηγίας που εξειδικεύονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 και μόνο με τη ρητή έγκριση του κράτους μέλους.

Άρθρο 9

Περίοδος διατήρησης των δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα PNR που διαβιβάζουν οι αερομεταφορείς στη μονάδα στοιχείων επιβατών διατηρούνται σε βάση δεδομένων στη μονάδα στοιχείων επιβατών για περίοδο 30 ημερών από τη διαβίβασή τους στη μονάδα στοιχείων επιβατών του πρώτου κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το σημείο άφιξης ή αναχώρησης της διεθνούς πτήσης.

2. Μετά τη λήξη της περιόδου των 30 ημερών από τη διαβίβαση των δεδομένων PNR στη μονάδα στοιχείων επιβατών που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα δεδομένα διατηρούνται στην μονάδα στοιχείων επιβατών για μια περαιτέρω περίοδο πέντε ετών. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που μπορούν να χρησιμεύσουν για την ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίον αναφέρονται τα δεδομένα PNR είναι καλυμμένα. Αυτά τα ανωνυμοποιημένα δεδομένα PNR είναι προσιτά μόνο σε περιορισμένο αριθμό προσωπικού της μονάδας στοιχείων επιβατών που είναι ειδικά εξουσιοδοτημένο να προβαίνει σε ανάλυση των δεδομένων PNR και να αναπτύσσει κριτήρια αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο δ). Η πρόσβαση στο σύνολο των δεδομένων PNR εγκρίνεται μόνον από τον προϊστάμενο της μονάδας στοιχείων επιβατών για τους σκοπούς του άρθρου 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και όταν μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι η συγκεκριμένη πρόσβαση είναι απαραίτητη για τη διεξαγωγή έρευνας και την αντιμετώπιση συγκεκριμένης και πραγματικής απειλής ή κινδύνου ή στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας ή δίωξης.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα πληροφοριακά στοιχεία που μπορούν να χρησιμεύσουν για την ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίο αναφέρονται τα δεδομένα PNR και τα οποία θα πρέπει να είναι φιλτραρισμένα και καλυμμένα είναι τα ακόλουθα:

- το (τα) όνομα (ονόματα), συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων άλλων επιβατών που αναφέρονται στον φάκελο PNR καθώς και ο αριθμός επιβατών που συνταξιδεύουν, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον φάκελο PNR·
 - η διεύθυνση και τα στοιχεία επικοινωνίας·
 - γενικές παρατηρήσεις, στο μέτρο που περιλαμβάνουν πληροφορίες που μπορούν να χρησιμεύσουν για την ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίον αναφέρεται ο φάκελος PNR·
 - κάθε εκ των προτέρων συλλεγείσα πληροφορία σχετικά με τους επιβάτες.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα PNR διαγράφονται μετά τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η συγκεκριμένη υποχρέωση εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των περιπτώσεων διαβίβασης συγκεκριμένων δεδομένων PNR σε αρμόδια αρχή, τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων ποινικών ερευνών ή διώξεων, οπότε η διατήρηση αυτών των δεδομένων από την αρμόδια αρχή διέπεται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους.
4. Το αποτέλεσμα της σύγκρισης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) διατηρείται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο για να ενημερωθούν οι αρμόδιες αρχές για την ύπαρξη θετικού αποτελέσματος. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, μετά από μεμονωμένη επανεξέταση με μη αυτοματοποιημένα μέσα, το αποτέλεσμα μιας αυτοματοποιημένης διαδικασίας σύγκρισης αποδειχθεί αρνητικό, αυτό παραταύτα αποθηκεύεται, προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον «ψευδοθετικές» συγκρίσεις, για μέγιστη περίοδο τριών ετών, εκτός αν τα σχετικά δεδομένα δεν έχουν ακόμη διαγραφεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 κατά τη λήξη της περιόδου

των πέντε ετών, οπότε η καταχώρηση διατηρείται μέχρι την διαγραφή των βασικών δεδομένων.

Άρθρο 10

Κυρώσεις εις βάρος των αερομεταφορέων

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία τους, ότι επιβάλλονται αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών κυρώσεων, εις βάρος αερομεταφορέων οι οποίοι δεν διαβιβάζουν τα δεδομένα που απαιτούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, στο βαθμό που τα έχουν ήδη συλλέξει, ή δεν τα διαβιβάζουν με τον απαιτούμενο μορφότυπο ή παραβαίνουν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 11

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε κράτος μέλος φροντίζει ώστε, σε σχέση με οιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει της παρούσας οδηγίας, όλοι οι επιβάτες να έχουν το ίδιο δικαίωμα πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής και κλειδώματος των δεδομένων, καθώς και το ίδιο δικαίωμα αποζημίωσης και δικαστικής προσφυγής με εκείνα που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας τους κατ' εφαρμογή των άρθρων 17, 18, 19 και 20 της απόφασης-πλαίσιου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Εφαρμόζονται κατά συνέπεια οι διατάξεις των άρθρων 17, 18, 19 και 20 της απόφασης-πλαίσιου της απόφασης 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.
2. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι διατάξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο κατ' εφαρμογή των άρθρων 21 και 22 της απόφασης-πλαίσιου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, που αφορούν τον απόρρητο χαρακτήρα της επεξεργασίας και την ασφάλεια των δεδομένων, εφαρμόζονται εξίσου σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που γίνεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
3. Κάθε επεξεργασία δεδομένων PNR που αποκαλύπτει την φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τα πολιτικά φρονήματα, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την κατάσταση της υγείας ή το γενετήσιο προσανατολισμό ενός ατόμου απαγορεύεται. Σε περίπτωση κατά την οποία παραλαμβάνονται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών δεδομένα PNR που αποκαλύπτουν τέτοιους είδους πληροφορίες, αυτά διαγράφονται αμέσως.
4. Κάθε επεξεργασία δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς, κάθε διαβίβαση δεδομένων PNR από τις μονάδες στοιχείων επιβατών και κάθε αίτηση από αρμόδιες αρχές ή από τη μονάδα στοιχείων επιβατών άλλων κρατών μελών και τρίτων χωρών, ακόμα και αν δεν έγινε δεκτή, πρέπει να καταχωρείται ή να τεκμηριώνεται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών και τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της εξακρίβωσης της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων, του αυτοελέγχου και της κατοχύρωσης της ακεραιότητας των δεδομένων και της ασφάλειας της επεξεργασίας τους, κυρίως από τις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων. Αυτές οι καταχωρήσεις διατηρούνται για περίοδο πέντε ετών εκτός αν τα σχετικά

δεδομένα δεν έχουν ακόμα διαγραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3, μετά την πάροδο αυτών των πέντε ετών, οπότε οι καταχωρήσεις διατηρούνται μέχρι τη διαγραφή των βασικών δεδομένων.

5. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε οι αερομεταφορείς, οι πράκτορές τους ή άλλοι πωλητές εισιτηρίων για τη μεταφορά επιβατών αεροπορικώς να ενημερώνουν τους επιβάτες διεθνών πτήσεων κατά τη στιγμή της κράτησης μιας πτήσης ή κατά τη στιγμή αγοράς εισιτηρίου, με σαφή και ακριβή τρόπο, σχετικά με την παροχή δεδομένων PNR στη μονάδα στοιχείων επιβατών, τους σκοπούς της επεξεργασίας αυτών των δεδομένων, την περίοδο διατήρησής τους, την πιθανή χρήση τους για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων, τη δυνατότητα ανταλλαγής τέτοιων δεδομένων και σχετικά με τα δικαιώματά τους προστασίας δεδομένων, ιδιαίτερα το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εθνική εποπτική αρχή προστασίας δεδομένων της επιλογής τους. Αυτές οι ίδιες πληροφορίες διατίθενται από τα κράτη μέλη στο κοινό.
6. Απαγορεύεται οποιαδήποτε διαβίβαση δεδομένων PNR από τις μονάδες στοιχείων επιβατών και τις αρμόδιες αρχές σε ιδιώτες εγκατεστημένους στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες.
7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και θεσπίζουν κυρίως αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 12

Εθνική εποπτική αρχή

Κάθε κράτος μέλος προβλέπει ότι η εθνική εποπτική αρχή που δημιουργείται βάσει του άρθρου 25 της απόφασης-πλαίσίου 2008/977/ΔΕΥ είναι εξίσου υπεύθυνη για την παροχή συμβουλών και τον έλεγχο της εφαρμογής, στο έδαφός του των διατάξεων που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι άλλες διατάξεις του άρθρου 25 της απόφασης-πλαίσίου 2008/977/ΔΕΥ ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 13

Κοινά πρωτόκολλα και εγκεκριμένοι μορφότυποι δεδομένων

1. Όλες οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς στις μονάδες στοιχείων επιβατών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας γίνεται ηλεκτρονικά ή, σε περίπτωση τεχνικής βλάβης, με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο, για περίοδο

ενός έτους μετά την θέσπιση των κοινών πρωτοκόλλων και των εγκεκριμένων μορφότυπων δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 14.

2. Μετά την πάροδο της περιόδου του ενός έτους από την ημερομηνία θέσπισης των κοινών πρωτοκόλλων και των εγκεκριμένων μορφότυπων δεδομένων, όλες οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR που πραγματοποιούνται από τους αερομεταφορείς προς τις μονάδες στοιχείων επιβατών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας γίνονται ηλεκτρονικά, με τη βοήθεια ασφαλών μεθόδων, χρησιμοποιώντας τα αποδεκτά κοινά πρωτόκολλα τα οποία είναι ταυτόσημα για όλες τις διαβιβάσεις, ώστε να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των δεδομένων κατά τη διάρκεια της διαβίβασης και έναν εγκεκριμένο μορφότυπο δεδομένων, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγνωσιμότητα των δεδομένων από όλους τους ενδιαφερόμενους. Όλοι οι αερομεταφορείς είναι υποχρεωμένοι να επιλέγουν και να προσδιορίζουν στη μονάδα στοιχείων επιβατών το κοινό πρωτόκολλο και τον μορφότυπο δεδομένων που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν για τις διαβιβάσεις τους.
3. Η Επιτροπή καταρτίζει τον κατάλογο των κοινά αποδεκτά πρωτοκόλλων και των εγκεκριμένων μορφότυπων δεδομένων και, ενδεχομένως, τον προσαρμόζει σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2.
4. Για όσο χρονικό διάστημα δεν είναι διαθέσιμα τα κοινώς αποδεκτά πρωτόκολλα και οι εγκεκριμένοι μορφότυποι δεδομένων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, συνεχίζει να εφαρμόζεται η παράγραφος 1.
5. Κάθε κράτος μέλος φροντίζει ώστε να θεσπιστούν τα απαραίτητα τεχνικά μέτρα για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα κοινά πρωτόκολλα και οι μορφότυποι δεδομένων εντός προθεσμίας ενός έτους από την ημερομηνία θέσπισης των κοινών πρωτοκόλλων και των εγκεκριμένων μορφότυπων δεδομένων.

Άρθρο 14

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από μία επιτροπή (εφεξής «επιτροπή»). Πρόκειται για μια επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού [.../2011/ΕΕ] της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού [.../2011/ΕΕ] της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 15

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και έναν πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, παραπέμπουν στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την παραπομπή αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 16

Μεταβατικές διατάξεις

Κατά την ημερομηνία που προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, δηλαδή δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι συλλέγονται δεδομένα PNR τουλάχιστον για το 30% όλων των πτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1. Εντός προθεσμίας δύο ετών από την προβλεπόμενη στο άρθρο 15 ημερομηνία, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι συλλέγονται δεδομένα PNR τουλάχιστον για το 60% του συνόλου των πτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 15, συλλέγονται δεδομένα PNR για το σύνολο των πτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.

Άρθρο 17

Επανεξέταση

Βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή:

- α) επανεξετάζει τη σκοπιμότητα και την ανάγκη να συμπεριληφθούν οι εσωτερικές πτήσεις στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, με βάση την αποκτηθείσα πείρα από εκείνα τα κράτη μέλη που συλλέγουν δεδομένα PNR σχετικά με εσωτερικές πτήσεις. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός δύο ετών από την αναφερόμενη στο άρθρο 15 παράγραφος 1 ημερομηνία·
- β) προβαίνει σε επανεξέταση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1. Αυτή η επανεξέταση καλύπτει όλα τα στοιχεία της παρούσας οδηγίας και δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη συμμόρφωση με το επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη διάρκεια διατήρησης των δεδομένων και την ποιότητα των αξιολογήσεων. Περιλαμβάνει επίσης στατιστικές που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 18.

Άρθρο 18

Στατιστικά δεδομένα

1. Τα κράτη μέλη προετοιμάζουν σειρά στατιστικών πληροφοριών για τα δεδομένα PNR που ανακοινώνονται στις μονάδες στοιχείων επιβατών. Αυτές οι στατιστικές καλύπτουν τουλάχιστον, ανά αερομεταφορέα και ανά προορισμό, τον αριθμό ταυτοποιήσεων όλων των προσώπων που μπορούν να εμπλέκονται σε τρομοκρατικό ή άλλο σοβαρό έγκλημα σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 και τον αριθμό των επακόλουθων μέτρων επιβολής του νόμου για τα οποία απαιτήθηκε η χρήση δεδομένων PNR.
2. Οι συγκεκριμένες στατιστικές δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Διαβιβάζονται στην Επιτροπή σε ετήσια βάση.

Άρθρο 19

Σχέση με άλλες πράξεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς που ρυθμίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών, τις οποίες είχαν συνάψει μεταξύ τους και οι οποίες ίσχυαν κατά τη στιγμή έκδοσης της παρούσας οδηγίας, στο μέτρο που οι εν λόγω συμφωνίες ή διακανονισμοί συνάδουν με την παρούσα οδηγία.
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη υποχρεώσεων και δεσμεύσεων της Ένωσης που απορρέουν από διμερείς και/ή πολυμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Δεδομένα που περιέχονται στο φάκελο επιβατών στο μέτρο που έχουν συλλεγεί από τους αερομεταφορείς

- (1) Κωδικός ανεύρεσης φακέλου PNR
- (2) Ημερομηνία κράτησης/έκδοσης εισιτηρίου
- (3) Προβλεπόμενη/ες ημερομηνία/ες ταξιδιού
- (4) Όνομα/τα
- (5) Διεύθυνση και στοιχεία επικοινωνίας (αριθμός τηλεφώνου, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)
- (6) Όλα τα είδη πληροφοριών για την πληρωμή, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσης χρέωσης
- (7) Πλήρες δρομολόγιο για το συγκεκριμένο φάκελο PNR
- (8) Πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα τακτικού επιβάτη
- (9) Ταξιδιωτικό πρακτορείο/ταξιδιωτικός πράκτορας
- (10) Ταξιδιωτικό ιστορικό του επιβάτη, συμπεριλαμβανομένων των επιβεβαιώσεων κράτησης, του ελέγχου εισιτηρίων, πληροφορίες σχετικά με τη μη εμφάνιση του επιβάτη ή με την αγορά εισιτηρίου την τελευταία στιγμή χωρίς κράτηση
- (11) Διαχωρισμένες/κατανεμημένες πληροφορίες PNR
- (12) Γενικές πληροφορίες (όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες για ασυνόδευτους ανηλίκους κάτω των 18 ετών, όπως όνομα και φύλο του ανηλίκου, ηλικία, γλώσσα ή γλώσσες που ομιλεί, ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας κηδεμόνα κατά την αναχώρηση και σχέση με τον ανήλικο, ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας κηδεμόνα κατά τη άφιξη και σχέση με τον ανήλικο, πράκτορας αναχώρησης και άφιξης)
- (13) Πληροφορίες σχετικά με την έκδοση των εισιτηρίων, που περιλαμβάνουν τον αριθμό εισιτηρίου, την ημερομηνία έκδοσης, τα εισιτήρια απλής μετάβασης και τα πεδία αυτόματης αναγραφής ναύλου (Automated Ticket Fare Quote)
- (14) Αριθμός θέσης και άλλες πληροφορίες για την θέση
- (15) Πληροφορίες για τη χρήση κοινού κωδικού
- (16) Όλες οι πληροφορίες για τις αποσκευές
- (17) Αριθμός και άλλα ονόματα ταξιδιωτών του φακέλου PNR
- (18) Όλες τις εκ των προτέρων πληροφορίες για τους επιβάτες (Advance Passenger Information -API) που έχουν συγκεντρωθεί
- (19) Ιστορικό όλων των μεταβολών των δεδομένων PNR που απαριθμούνται στα σημεία 1 έως 18